

**Academie voor Kunst en Vormgeving St. Joost
Avans Hogeschool**

**Master Autonome Beeldende Kunst
Master Fotografie
Master Grafisch Ontwerpen**

Managementsamenvatting

Dit rapport is het verslag van het visitatiepanel dat in opdracht van Netherlands Quality Agency (NQA) bestaande hbo-masteropleidingen heeft beoordeeld. Het beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het rapport is conform het *NQA Protocol 2010 hbo-masteropleiding* opgesteld.

De rapportage heeft betrekking op:

Instelling	AKV St. Joost - Avans Hogeschool
Opleidingen	Autonome Beeldende Kunst Fotografie Grafisch Ontwerpen
Variant	Voltijd
Croho-nummers	Autonome Beeldende Kunst (44853) Fotografie (44756) Grafisch Ontwerpen (44758)
Locatie	Breda
Auditdatum	5 oktober 2011
Visitatiepanel	De heer prof. dr. A.D. Graafland, voorzitter (vakdeskundige architectuur en vormgeving) De heer J.J.M. Vinken (vakdeskundige beeldende kunst en vormgeving) Mevrouw S. Sprengers Ba (vakdeskundige fotografie) Mevrouw T.L. Doorn (studentlid visitatiepanel) De heer P. van Achteren BLL (NQA-auditor) Mevrouw L.A. Redder Msc (NQA-auditor)

Door AKV|St. Joost is een dossier ingediend bij NQA voor de beoordeling van de bestaande hbo-masteropleidingen Autonome Beeldende Kunst, Fotografie en Grafisch Ontwerpen. Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen die NQA in het *NQA Protocol 2010 hbo-masteropleiding* stelt.

Voor de beoordeling van de kwaliteit en het niveau van de bestaande opleidingen heeft NQA een visitatiepanel samengesteld, dat voldoet aan de eisen van de NVAO. Het team heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Doelstellingen van de opleiding

De eindkwalificaties van de drie masteropleidingen sluiten aan bij ontwikkelingen in de beroepenvelden, de opvattingen van de opleiding over de beroepsuitoefening en de beschrijvingen van het (internationale) hbo-masterniveau. Het visitatiepanel is positief over de set competenties. Deze overtreffen de hbo-bachelorcompetenties en sluiten aan bij het internationale kwalificatieraamwerk voor kunstopleidingen. Daarnaast is de oriëntatie op het beroepenveld adequaat vormgegeven. De positionering/profilering van de opleiding Autonome Beeldende Kunst kan nog versterkt worden.

Programma

Kennis staat hoog in het vaandel van de opleidingen. Dit gebeurt door de inbreng van (vak)literatuur, (gast)docenten, samenwerkingsverbanden, excursies, workshops. Het panel is positief over de literatuur die de studenten krijgen aangereikt, deze is actueel, relevant en voor een belangrijk deel internationaal. De academie beschikt over drie lectoraten (beeldende kunst, grafisch ontwerpen, en fotografie) die betrokken zijn bij het ontwikkelen en het verzorgen van onderwijs. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het ontwikkelen van readers, casussen, studiebijeenkomsten, onderzoeksprojecten en het geven van college.

De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden is een belangrijk onderdeel van de onderwijsprogramma's. De programma's zijn praktijkgericht. Interactie met de beroepspraktijk is op diverse manier in de programma's ingebouwd, waarbij ook aandacht is voor de internationale beroepspraktijk. Het panel vraagt de aandacht van de opleidingen voor de relatie tussen autonomie en de maatschappelijke vraag.

De competenties zijn adequaat geconcretiseerd en de inhoud van de programma's biedt studenten de mogelijkheid om de competenties te ontwikkelen. De samenhang in het programma is goed. Er is een goede balans tussen theorie en praktijk. De onderwijsprogramma's zijn studeerbaar: eventuele studiebelemmeringen worden door de docenten herkend en opgepakt. Studenten worden tot de opleiding toegelaten als zij een relevante hbo-bacheloropleiding hebben gevolgd en het toelatingsassessment hebben behaald. De combinatie van beide factoren biedt de opleidingen handvatten om de juiste kandidaten te selecteren.

De opleidingen hebben een omvang van honderdtwintig EC en voldoen hiermee aan de formele eis van ten minste zestig EC voor een hbo-master.

Het didactisch concept is competentiegericht en gedifferentieerd onderwijs, dat studenten de mogelijkheid biedt om een eigen specifieke professionele persoonlijkheid te vormen. De basis van het onderwijs is de werkplaats: het atelier of de studio. Binnen de opleidingen Grafisch Ontwerpen en Autonome Beeldende Kunst kan het aspect 'samenwerken' verbeterd worden, omdat studenten voornamelijk individuele projecten hebben.

Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen. De werkvormen sluiten daarbij aan. Toetsing vindt plaats door een competentie-assessment aan het einde van elk van de drie studiefases. Daarnaast zijn er periodebeoordelingen aan het einde van elk kwartaal, waarin wordt beoordeeld of de student zijn praktijk-, theorie- en individuele ontwikkelingsactiviteiten op een voldoende niveau heeft uitgevoerd. Het is panel is in de basis positief over het systeem van toetsen en beoordelen dat door de drie opleidingen wordt gehanteerd. Zowel de toetsvormen als de beoordelingssituatie zijn gebruikelijk voor het onderwijs in de kunstsector. De transparantie in de beoordeling kan nog verbeterd worden.

Inzet van personeel

Alle docenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk als bijvoorbeeld beeldend kunstenaar, onderzoeker, schilder, fotograaf of (grafisch) ontwerper. Het personeel is daardoor in staat een verbinding te leggen tussen het onderwijs en de beroepspraktijk. Door inzet van (gast)docenten met een wetenschappelijke beroepsuitoefening, de betrokkenheid van lectoraten en door deelname van docenten aan kenniskringen is er onderzoekservaring beschikbaar binnen de opleidingen. De opleidingen hebben een klein docententeam. Autonome Beeldende Kunst heeft vijf docenten met in totaal 0,9 fte (student/fte-ratio 1:14),

Grafisch Ontwerpen vier docenten met in totaal 0,65 fte en een oud-lector van 0,25 fte (student/fte-ratio 1:18) en Fotografie heeft zes docenten met in totaal 0,6 fte (student/fte-ratio 1:18). De opleidingen worden verzorgd door voldoende personeel, maar het panel vraagt wel de aandacht van de opleidingen voor de kleine aanstellingen in relatie tot de houdbaarheid hiervan. Het visitatiepanel is positief over de kwaliteit van het personeel voor alle drie opleidingen. Het visitatiepanel is onder de indruk van de kwalificaties in het algemeen, maar noemt als bijzonder positief punt de afspiegeling van disciplines binnen het brede werkveld waarin studenten terecht kunnen komen. De opleiding stuurt momenteel in de formatie naar een toenemend aantal docenten met een mastertitel.

Voorzieningen

De materiële voorzieningen van de opleidingen zijn toereikend voor de verzorging van het onderwijs. Studenten kunnen gebruik maken van een groot aantal opleidingsspecifieke voorzieningen, bijvoorbeeld fotostudio, gips- en kleiatelier, grafiekwerkplaats, computerwerkplaats, AV-werkplaats, ict-lokalen, zeefdrukkerij, houtwerkplaats, metaalwerkplaats, schildersateliers en animatiestudio. Het aantal individuele werkplekken en atelierruimten kan nog worden verhoogd en daarnaast kunnen de openingstijden van het gebouw worden verruimd. De studiebegeleiding door docenten sluit aan bij de behoefte van de student. Studenten zijn positief over de gelijkwaardige en flexibele opstelling van docenten. De informatievoorziening functioneert goed.

Interne kwaliteitszorg

De opleidingen hebben het kwaliteitszorgbeleid adequaat vastgelegd op basis van het kwaliteitszorgsysteem van Avans Hogeschool. De opleidingen toetsen periodiek via verschillende evaluatie-instrumenten de tevredenheid van betrokkenen over de kwaliteit van de opleidingen. In de jaarplannen en businessplannen formuleren de opleidingen doelstellingen voor de komende periode. Het onderwijs wordt aantoonbaar verbeterd op basis van resultaten van evaluaties. Dat is onder meer zichtbaar in het jaarplan en het businessplan. Medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld zijn betrokkenen bij de interne kwaliteitszorg doordat zij via verschillende instrumenten worden bevestigd.

Resultaten

Studenten studeren af met een publicatie van de resultaten van een eigen onderzoek en een presentatie van het resultaat van het afstudeerproject, waaraan zij de gehele opleiding hebben gewerkt. Het panel is op basis van acht bestudeerde eindwerken per opleiding positief over het hbo-masterniveau van de studenten. De structuur van de afstudeeropzet is goed. Studenten tonen in hun werken aan dat zij over voldoende onderzoekend vermogen beschikken en zich goed profileren in de beroepspraktijk. De terugkoppeling van studenten op hun eigen onderzoeksvraag kan nog versterkt worden. De beoordelingen van de docenten zijn passend. De onderbouwing in de feedback kan nog worden verbeterd. Afgestudeerden werken en exposeren in zowel binnen- als buitenland. Het werkveld is positief over het bereikte niveau van afgestudeerden en heeft waardering voor de onderzoeksmatige competenties van afgestudeerden en voor het praktijkwerk dat studenten opleveren, dat zij interessant en actueel vindt. Een verbeterpunt is het interdisciplinaire

karakter. Een aantal streefcijfers voor het onderwijsrendement worden niet gehaald. Het visitatiepanel constateert dat met name kwalitatieve selectie en persoonlijke achtergronden (bij uitval) aan ten grondslag liggen. De opleidingen kunnen de sturing op het onderwijsrendement versterken.

Alles overziend komt het visitatiepanel van NQA tot de conclusie dat de kwaliteit en het niveau van de bestaande hbo-masteropleidingen Autonome Beeldende Kunst, Fotografie en Grafisch Ontwerpen van de AKV| St. Joost aan de vereiste basiskwaliteit voldoen. Een onderbouwing van deze conclusie is opgenomen in hoofdstuk 2.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens	9
2	Beoordeling	11
2.1	Doelstellingen van de opleiding	12
2.2	Programma	16
2.3	Inzet van personeel	28
2.4	Voorzieningen	32
2.5	Interne kwaliteitszorg	34
2.6	Resultaten	37
3	Bijlagen	43
Bijlage 1	Deskundigheden visitatiepanel	45
Bijlage 2	Onafhankelijkheidsverklaring visitatiepanel	49
Bijlage 3	Bezoekprogramma	55
Bijlage 4	Bijlagen zelfevaluatie en ter inzage gelegd materiaal	57
Bijlage 5	Domeinspecifieke referentiekader en opleidingscompetenties	61
Bijlage 6	Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	63

1 Basisgegevens

De basisgegevens van de bestaande hbo-masteropleidingen Autonome Beeldende Kunst, Fotografie en Grafisch Ontwerpen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

1. Naam instelling	AKV St. Joost – Avans Hogeschool
2. Status instelling	Bekostigd
3. Naam opleiding in CROHO	Autonome Beeldende Kunst Fotografie Grafisch Ontwerpen
4. Registratienummer in CROHO	Autonome Beeldende Kunst (44853) Fotografie (44756) Grafisch Ontwerpen (44758)
5. Oriëntatie en niveau	Hbo-master
6. Aantal studiepunten	120 EC
7. Afstudeerrichting	n.v.t.
8. Locatie	Breda
9. Code of conduct	Ja
10. Variant	Voltijd
11. Inhoudelijk profiel opleiding	<p>ABK: De opleiding is multidisciplinair met het corpus van de beeldende kunst als kennisdomein. De opleiding richt zich op het model van de sterke kunstenaar.</p> <p>FOT: Het actuele documentaire discours dient als uitgangspunt voor het onderwijs. De relatie die de fotografie met de werkelijkheid onderhoudt, wordt tijdens de opleiding ter discussie gesteld en onderzocht.</p> <p>GO: Het grafisch ontwerpen en onderzoeken wordt gezien als een onlosmakelijk geheel: onderzoekend ontwerpen (research driven design). Bij het onderzoekend ontwerpen staat het ontwerpproces centraal, waarbij rationele en intuïtieve overwegingen en besluiten elkaar afwisselen en versterken.</p>
12. Beoogd werkveld alumni	<p>ABK: Kunstenaar zijn, zelfstandige praktijk</p> <p>FOT: Zelfstandig werkend documentaire fotograaf/beeldmaker, werkzaam voor professionele fotografieprojecten.</p> <p>GO: Diverse freelancerposities en leidinggevende / sturende posities in een ontwerp- of communicatiebureau.</p>
13. Plaats opleiding in organisatie-structuur hogeschool	Het onderwijs binnen Avans Hogeschool is georganiseerd binnen academies. De betreffende masteropleidingen maken deel uit van de Akademie voor Kunst en Vormgeving St.Joost (AKV St.Joost).

14. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Autonome Beeldende Kunst: 11 mei 2006 en 1 januari 2009 Fotografie: 18 mei 2006 en 12 juni 2007 Grafisch Ontwerpen: 10 mei 2006 en 12 juni 2007
15. Belangrijkste wijzigingen in opleiding sinds vorige visitatie	<p>Gekomen van drie losse opleidingen naar een gezamenlijke opbouw en structuur voor de masteropleidingen en gezamenlijk onderwijs in 'general academic studies' en onderlinge uitwisseling, samenwerking/overleg.</p> <p>ABK: Een studieplan en het werken met een studieplanperiode (later onderzoeksfase genoemd) is ingevoerd. De competentieomschrijvingen zijn aangescherpt.</p> <p>FO: De opleiding heeft gericht gewerkt aan het onderwijsaanbod in de opleiding en kent een sterke lijn in het theorie- en in het praktijk aanbod. De competentieomschrijvingen zijn aangescherpt</p> <p>GO: Een nieuw onderwijsprogramma gebaseerd op de methodiek 'onderzoekend ontwerpen' is geïmplementeerd. De competentieomschrijvingen zijn aangescherpt.</p>
16. Schema opbouw programma	Oriëntatie fase: 30 EC; onderzoeksfase: 60 EC; afstudeerfase: 30 EC.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel komt samenvattend tot het volgende oordeel over de opleidingen:

Onderwerp	Oordeel	Facet	Oordeel Autonome Beeldende Kunst	Oordeel Fotografie	Oordeel Grafisch Ontwerpen
1 Doelstellingen	Positief	1.1 Domeinspecifieke eisen	Voldoende	Goed	Goed
2 Programma	Positief	1.2 Niveau	Goed	Goed	Goed
		1.3 Oriëntatie hbo	Goed	Goed	Goed
		2.1 Eisen hbo	Voldoende	Voldoende	Voldoende
		2.2 Relatie doelstellingen – programma	Goed	Goed	Goed
		2.3 Samenhang programma	Goed	Goed	Goed
		2.4 Studielast	Goed	Goed	Goed
		2.5 Instroom	Goed	Goed	Goed
		2.6 Duur	Voltaan	Voltaan	Voltaan
3 Inzet personeel	Positief	2.7 Afstemming vormgeving – inhoud	Voldoende	Goed	Voldoende
		2.8 Beoordeling en toetsing	Voldoende	Voldoende	Voldoende
		3.1 Eisen hbo	Goed	Goed	Goed
4 Voorzieningen	Positief	3.2 Kwantiteit	Voldoende	Voldoende	Voldoende
		3.3 Kwaliteit	Goed	Goed	Goed
		4.1 Materiële voorzieningen	Voldoende	Voldoende	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Positief	4.2 Studiebegeleiding	Goed	Goed	Goed
		5.1 Evaluatie resultaten	Goed	Goed	Goed
		5.2 Maatregelen verbetering	Goed	Goed	Goed
6 Resultaten	Positief	5.3 Betrokkenheid	Goed	Goed	Goed
		6.1 Gerealiseerd niveau	Voldoende	Voldoende	Voldoende
		6.2 Onderwijsrendement	Voldoende	Voldoende	Voldoende

Het visitatiepanel stelt vast dat de kwaliteit en het niveau van de bestaande hbo-masteropleidingen Autonome Beeldende Kunst, Fotografie en Grafisch Ontwerpen van AKV| St. Joost aan de vereiste basiskwaliteit voldoen en adviseert de NVAO positief ten aanzien van de accreditatie van deze opleidingen.

Het visitatiepanel beschrijft in de volgende paragrafen per onderwerp en per facet van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Elke paragraaf sluit af met een samenvattend oordeel op onderwerpniveau. Indien er verschillen tussen de opleidingen zijn, worden deze aangegeven. Indien er geen verschillen zijn, gelden dezelfde bevindingen en overwegingen.

2.1 Doelstellingen van de opleiding

Domeinspecifieke eisen (facet 1.1)

De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk).

Bevindingen

- De drie opleidingen hebben de eindkwalificaties van de opleidingen opgesteld met behulp van een beroepsbeeld voor elk van de disciplines. Informatie vanuit het werkveld en de kennis en ervaring van de docentstaf en externe deskundigen hebben dit beroepsbeeld gevormd. Het beroepsbeeld (geactualiseerd in studiejaar 2010/2011) is in de opleidingsspecifieke gidsen opgenomen en luidt als volgt:
 - Voor de opleiding Grafisch Ontwerpen: de masteropleiding Grafisch Ontwerpen is bedoeld om grafisch ontwerpers op te leiden tot professioneel actieve ontwerpers die de regie voeren over complexe visuele ontwerp opdrachten binnen uiteenlopende sectoren en die visuele communicatie effectief inzetten binnen de strategische doelstellingen van de stakeholders.
 - Voor de opleiding Autonome Beeldende Kunst: de beroepspraktijk van kunstenaars en het beroep van kunstenaar is moeilijk of niet te definiëren. Aangezien het beroep van beeldend kunstenaar een sterk persoonlijk karakter kent, kan in een beroepsprofiel enkel uitgegaan worden van algemene karakteristieken. Weinig in de beeldende kunst is vanzelfsprekend, en juist dit niet vanzelfsprekende neemt de opleiding als uitgangspunt. Er worden essentiële vragen opgeworpen die elke student op haar/zijn manier moet beantwoorden: Wat is kunst? Wanneer is het kunst? Wat is een kunstenaar? Wat is de rol van kunst in deze wereld? Wat is autonomie? Antwoorden op deze en soortgelijke vragen zijn niet eenduidig, zo geeft de opleiding aan. Een kunstenaar speelt veel rollen, niet alleen artistiek-inhoudelijke midden in een discours en de maatschappij, maar ook praktisch. Als kunstenaar is men niet alleen de maker van het werk, men moet het werk ook kunnen presenteren en documenteren.
 - Voor de opleiding Fotografie: het beroepsbeeld van de fotografie is sterk in beweging geweest en een duidelijk beschreven praktijk heeft zich nog niet afgetekend, zo stelt de opleiding. Door technologische innovaties nemen ook amateurs, vaak met *camphones*, deel aan nieuwsgaring en dit is niet meer voorbehouden aan de professionele fotograaf. Door het groeiende belang van websites vragen opdrachtgevers steeds vaker naast stilstaande beelden ook bewegende beelden. Door ingrijpende financiële verschuivingen bij traditionele afnemers zoals kranten en tijdschriften is de afname van professionele fotografieprojecten niet meer geborgd. Hierdoor moeten fotografen steeds meer een autonome creërende rol innemen en de makers en bedenkers van hun eigen werk zijn. De opleiding richt zich dan ook op het stimuleren van documentaire aspecten binnen de professionele fotografie. Door een steeds breder begrepen kritische blik op de rol van fotografie in het overbrengen van 'waarheid' is de 'bewijskracht' van fotografie binnen de publieke media afgezwakt.

- De drie masteropleidingen hebben de eindkwalificaties beschreven in de vorm van competenties, aansluitend bij ontwikkelingen in de beroepenvelden, de opvattingen van de opleiding over de beroepsuitoefening en de beschrijvingen van het (internationale) hbo-masterniveau. De competentieset bestaat uit acht competenties, gebaseerd op de zeven landelijke bachelorcompetenties en aangevuld met de competentie 'onderzoekend vermogen'. De competenties zijn geordend naar: artistiek, beroepsgerelateerd, algemeen hbo-master en onderzoeksgelateerd. De competenties zijn: 1) creërend vermogen, 2) vermogen tot kritische reflectie, 3) vermogen tot groei en vernieuwing, 4) omgevingsgerichtheid, 5) organiserend vermogen, 6) communicatief vermogen, 7) vermogen tot samenwerken en 8) onderzoekend vermogen. Deze competenties zijn uitgewerkt tot opleidings-specifieke indicatoren. In een bijlage van de opleidingsspecifieke gidsen worden de competenties van de opleidingen afgezet tegen de bachelorcompetenties. Daaruitkomt naar oordeel van het panel duidelijk naar voren dat de hbo-mastercompetenties in niveau hoger zijn dan de hbo-bachelorcompetenties.
- De opleidingen beschrijven alle drie een eigen profilering. Zo staan bij de master Autonome Beeldende Kunst (ABK) de eigen ontwikkeling en bewustzijn, (versterken van) de internationale context en de oriëntatie op kunstenaarstypologieën centraal. Bij de master Grafisch Ontwerpen (GO) vormt het heroverwegen van de positie van de ontwerper ten opzichte van communicatie, context, opdrachtgever en publiek het uitgangspunt. Het onderzoekend ontwerpen (methodologisch ontwerpproces) en de visuele communicatie in diverse maatschappelijke contexten spelen daarin een belangrijke rol. Fotografie in haar actuele documentaire discours staat bij de master Fotografie (FO) centraal. De opleiding wil naar een uitbreiding van het fotografisch palet door onderzoek naar traditionele en zich ontwikkelende contexten zoals het fotoboek, de tentoonstelling, het bewegende beeld. Verder leert de student zich positioneren op de arbeidsmarkt. Alle drie de masteropleidingen zijn internationaal geïntereerd. Het panel heeft de profilering/positionering van de opleidingen bestudeerd en is van oordeel dat de profilering/positionering van de opleiding Autonome Beeldende Kunst nadere definiëring behoeft. Het panel is van oordeel dat de opleiding teveel kiest voor een lijn waarbij zij zich, voor wat profilering/positionering betreft, laat sturen door de studenten, in plaats van zelf als opleiding een bijzonderheid/niche te benoemen/bedienen.
- Op Europees niveau is er de afgelopen jaren vanuit ELIA (European League of the Institutes of the Arts) gewerkt aan een kwalificatieraamwerk voor de kunstopleidingen (*InterArtes, Tapping into the potential of Higher Arts Education in Europe, ELIA 2008*). De competentieprofielen van de masteropleidingen zijn gespiegeld aan de internationale profielen voor Design education en voor Fine Art education. Alle door ELIA genoemde competenties zijn afgedekt door de eindkwalificaties van de opleiding.
- De masteropleidingen hebben samenwerkingsverbanden en relaties met onder meer: Gemeente Breda, Rijksacademie te Amsterdam, Stedelijk Museum te Den Bosch, Nederlands Fotomuseum te Rotterdam, Parsons New School of Design te New York, Chicago Museum of Contemporary Art, Züricher Hochschule der Kunste te Zürich en de hogescholen van Brussel, Mechelen en Antwerpen.

Overwegingen

Het visitatiepanel is positief over de set competenties die de opleidingen hanteren. De competenties zijn in samenspraak met vakgenoten uit de beroepspraktijk ontwikkeld om zo aan te sluiten bij de eisen uit het betreffende domein. De competenties overtreffen naar oordeel van het panel duidelijk de hbo-bachelorcompetenties en, zo blijkt uit een door de opleiding gemaakte vergelijking, sluiten aan bij het internationale kwalificatieraamwerk voor kunstopleidingen. Het panel is van oordeel dat de positionering/profilering van de opleiding Autonome Beeldende Kunst nog versterkt kan worden.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen voor de opleidingen Grafisch Ontwerpen en Fotografie tot het oordeel **goed** en voor de opleiding Autonome Beeldende Kunst tot het oordeel **voldoende**.

Niveau master (facet 1.2)

De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij algemene, internationaal geaccepteerde beschrijvingen van de kwalificaties van een master.

Bevindingen

- Alle drie de opleidingen hanteren de concretisering van de Dublin descriptor die de NVAO voor het masterniveau heeft geformuleerd. De opleidingen hebben in het zelfevaluatierapport een schema opgenomen waarin de relatie tussen de Dublin descriptor en de competenties is gegeven. Zo komt de Dublin descriptor 'Kennissen en Inzicht' terug bij de competentie 'Creërend vermogen' en is de Dublin descriptor 'Communicatie' terug te vinden in de competenties 'Communicatief vermogen' en 'Vermogen tot samenwerken'. Deze vergelijkingen zijn ook opgenomen in de opleidingsspecifieke programmagidsen.
- In Europees verband zijn de eindkwalificaties op onder andere het masterniveau beschreven in *InterArtes (Tapping into the potential of Higher Arts Education in Europe, ELIA 2008)*. De opleiding heeft deze eindkwalificaties gekoppeld aan de eigen competenties. Hieruit blijkt dat opleidingen de Europese eindkwalificaties in haar doelstellingen volledig afdekt.
- Het verschil tussen de hbo-bachelor en hbo-masteropleiding is inzichtelijk gemaakt in *Koepeltekst Master AKV| St. Joost (juni 2011)*. Daaruit blijkt dat masterstudenten zelfstandiger werken en meer verantwoordelijkheid dragen. Daarnaast zijn de studenten nadrukkelijker bezig hun positie in het werkveld in te nemen in plaats van het werkveld te verkennen. Daarbij werken ze door middel van theorie en onderzoeken aan het tot stand brengen van een dieper innoverend effect van hun werk.
- De opleidingen kennen drie beheersniveaus van de competenties: niveau één is de oriëntatiefase, niveau twee de onderzoeksfase en niveau drie de afstudeerfase. De uitwerking van de competenties naar beheersniveaus geeft inzicht in de opbouw en het niveau van de opleiding.

Overwegingen

De opleidingen tonen overtuigend aan dat de competenties aansluiten bij de Dublin descriptoren, als zijnde internationaal geaccepteerde beschrijvingen van kwalificaties van een master. Door middel van een expliciete vergelijking heeft de opleiding aangetoond dat de doelstellingen verder reiken dan de competenties voor de hbo-bacheloropleidingen.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie de opleidingen.

Oriëntatie hbo master (facet 1.3)

De eindkwalificaties zijn mede ontleend aan de door (of in samenspraak met) het relevante beroepenveld opgestelde beroepsprofielen en/of beroepscompetenties.

Een hbo-master heeft de kwalificaties voor het niveau van zelfstandig en/of leidinggevend beroepsbeoefenaar in een beroep of spectrum van beroepen, dan wel het niveau van het functioneren in een multidisciplinaire omgeving waarin een hbo-opleiding vereist of dienstig is.

Bevindingen

- Bij dit facet worden de argumenten van de facetten 1.1 en 1.2 meegenomen.
- Tijdens jaarlijkse expertmeetings en werkveldadviesraadbijeenkomsten is de positionering en het beroepsbeeld van de masteropleidingen besproken. AKV|St. Joost kent twee werkveldadviesraden, aansluitend bij de interne organisatie van kennisdomeinen. Er is een werkveldadviesraad Autonome Beeldende Kunst en een raad Media en Vormgeving. Tijdens de bijeenkomsten van de werkveldadviesraden bespreekt de directie met studieleiders, kerndocenten en prominente vertegenwoordigers uit het kunst- en cultuurdomein de beroepsbeelden en doelstellingen van de opleidingen, gerelateerd aan maatschappelijke, culturele en politieke ontwikkelingen. Via opleidingsspecifieke expertmeetings discussiëren studieleiders en docenten van de masteropleidingen met een brede groep van professionals en met eigen alumni over de beroepsbeelden en de uitwerking hiervan in de onderwijsprogramma's. Aan de expertmeetings nemen studieleiders, docenten, professionals en alumni deel.
- Binnen de opleiding ABK wordt gericht gewerkt aan verdere verdieping van en reflectie op het functioneren als beeldend kunstenaar. Het curriculum benadrukt vakoverschrijdend denken, gaat in op theoretische achtergronden, en stimuleert een reflectieve, kritische houding ten opzichte van de kunstwereld en het eigen oeuvre, dat telkens op zijn waarde en betekenis wordt ondervraagd.
- Binnen de opleiding FO wordt gericht gewerkt aan reflectie en debat op het gebied van de documentaire fotografie. Studenten leren zich inhoudelijk te positioneren binnen de internationale praktijk.
- Binnen de opleiding GO wordt gericht gewerkt aan het aanleren van een ontwerpmethode, onafhankelijk van medium of trends. Studenten leren te functioneren op een strategisch niveau waarop zij kunnen optreden als een

gelijkwaardige gesprekspartner van de opdrachtgever en zodoende verantwoordelijk te zijn voor een ontwerp vanaf de strategie- en conceptontwikkeling tot aan de uitvoering.

- Afgestudeerden gaan aan de slag als autonoom beeldende kunstenaar, als (zelfstandig) documentair fotograaf of als grafisch ontwerper, zelfstandig of binnen een ontwerp bureau. De afgestudeerde is daarbij in staat om op een strategisch niveau te functioneren als een gelijkwaardige gesprekspartner van opdrachtgevers (in ontwerpsituaties) en verantwoordelijkheid te dragen voor het gehele maakproces, van strategieontwikkeling tot aan realisatie.

Overwegingen

Het panel is positief over de gedegen uitwerkingen van de beroepsbeelden, waaraan enkele concrete functies zijn gekoppeld. De oriëntatie op het beroepenveld is naar oordeel van het visitatiepanel adequaat vormgegeven.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Samenvattend oordeel Doelstellingen opleiding

Alle facetten zijn voor alle drie opleidingen ten minste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp 'Doelstellingen opleiding' positief.

2.2 Programma

Eisen hbo (facet 2.1)

Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroepspraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk en/of (toegepast) onderzoek.

Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.

Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroepsvaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Bevindingen

- Kennisontwikkeling door vakliteratuur vindt in de opleidingen voor een belangrijk deel plaats vanuit de leerlijnen: het taught programma theorie en praktijk en het taught programma General Academic Studies (leerlijnen zie facet 2.2). Hierin krijgen studenten theorie aangereikt, die zij tijdens de opdrachten en het werken in het atelier leren toepassen. Per opleiding is een *Literatuurlijst* opgesteld met daarop vermeld de standaardwerken en relevante vakliteratuur van de betreffende opleiding. Het panel is positief over de literatuur die de studenten vanaf de lijst krijgen aangereikt. De literatuur is actueel, relevant en voor een belangrijk deel internationaal. Er is ruimte voor studenten om te selecteren in de literatuur, doordat de opleiding ook voor een

belangrijk deel gestuurd wordt vanuit de eigen ontwikkeling van de student. De literatuur moet dus ook passen bij de (kunst)ontwikkelrichting van de student. Het panel is positief over de mogelijkheden die daartoe in het onderwijs worden geboden. Kennisontwikkeling van de studenten vindt ook plaats door deelname aan lezingen, symposia en manifestaties.

- De opleidingen geven aan dat kennis hoog in het vaandel staat. Zij profileren zich als kennisorganisatie waarbinnen studenten zich op verschillende niveaus ontwikkelen en gedifferentieerd afstuderen. Kennis wordt niet alleen ingehuurd (gastdocenten en samenwerkingsverbanden, excursies en workshops), maar is ook in huis, mede dankzij docenten, netwerken en andere professionals die de kennis inbrengen. De academie en het onderwijs zijn georganiseerd rond de ordening van kennis in zogenaamde kennisdomeinen. De academie beschikt over drie lectoraten (beeldende kunst, grafisch ontwerpen, en fotografie), georganiseerd in het Expertisecentrum Kunst & Vormgeving (EKV). Het EKV heeft ondersteunende interne kennisnetwerken en voorzieningen opgezet op het gebied van ondernemerschap (Kunst & Werk en Projectbureau Kunst & Vormgeving en nieuwe technieken en materialen (Art & Technology netwerk, ATlab en het Ontwikkelingsproject Nieuwe Materialen).
- De lectoraten zijn betrokken bij het ontwikkelen en het verzorgen van onderwijs. Zo helpen zij met het ontwikkelen van de readers, casussen, studiebijeenkomsten, onderzoeksprojecten en het geven van college. De door de lectoraten opgestelde readers worden ver buiten AKV|St. Joost en Nederland gebruikt. Voorbeelden van readers zijn *Information Desing (GO)*, *Beeldende kunst: ervaring: deel 1 en deel 2 (ABK)* en *Fotografie en Industrie (FO)*. Het panel vindt de inhoud van de readers goed aansluiten bij het onderwijs.
- De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden is een belangrijk onderdeel van de onderwijsprogramma's van de drie opleidingen. In de *Koepeltekst Masters AKV|St. Joost* is uiteengezet wat onderzoek in de masters inhoudt. De basis hiervoor is geboden door een notitie *De lectoren en onderzoek aan de masteropleidingen AKV|St. Joost* (2011). Fundament voor het onderzoek binnen de drie masters is gebaseerd op praktisch en praktijkgericht onderzoek. Praktisch onderzoek is gericht op het realiseren van een werk of een project. Doel is om een werk of project verder te ontwikkelen. Hierbij gaat het om praktische experimenten en concrete vragen, waarvan de resultaten direct gebruikt kunnen worden in een specifieke situatie. Het praktijkgericht onderzoek is gericht op het ontwikkelen van betrouwbare kennis over een (beroeps)praktijk en over de activiteiten van professionals. Doel is om kennis te ontwikkelen, met een praktische toepassing. Experimenten en vragen richten zich niet op één specifieke situatie, maar op het vergelijken en beschrijven van situaties. In de onderwijsprogramma's is het uitvoeren van een onderzoek vertaald naar drie fasen: in de oriëntatiefase zijn studenten bezig met het formuleren van een leer- of onderzoeksvraag (twee perioden), in de onderzoeksfase is de uitvoering aan de orde (vier perioden), en in de afstudeerfase staat de presentatie centraal (twee perioden).
- Docenten en studieleiders zijn zelf werkzaam in het gebied van de masteropleidingen waarvoor zij werken, hierdoor worden actuele ontwikkelingen uit de beroepspraktijk direct in het onderwijs ingebracht. Daarnaast worden ontwikkelingen in het vakgebied in het onderwijsprogramma ingebracht middels gastdocenten, experts en de

lectoraten. Tijdens de visitatie kwam in het gesprek met het werkveld het spanningsveld aan de orde tussen de mate waarin studenten in staat moeten zijn om vanuit eisen/wensen/verlangens van opdrachtgevers moeten kunnen werken tegenover het werken vanuit de eigen autonomie. Het visitatiepanel is van oordeel dat de opleidingen meer aandacht moeten besteden aan de relatie autonomie en de maatschappelijke vraag, passend bij de eigen opleiding.

- Studenten komen in aanraking met de beroepspraktijk door veel projecten en opdrachten in de werkplaats (het atelier of de studio) uit te voeren, of op locatie met samenwerkende partijen. Studenten werken daar in voortdurende interactie met de (professionele en maatschappelijke) omgeving. Opdrachten/projecten die studenten krijgen aangereikt in het onderwijs hebben ook een sterke relatie met de beroepspraktijk, zo stelt het panel vast. Daarnaast wordt veelvuldig gebruik gemaakt van gastdocenten.
- Het programma borgt de ontwikkeling van beroepsvaardigheden doordat studenten veelvuldig in aanraking komen met de beroepspraktijk en doordat dat het positioneren in de beroepspraktijk een belangrijk onderdeel van het programma is. Voorbeelden van de ontwikkeling van de beroepsvaardigheden zijn: tweejaarlijkse deelname van studenten van de opleiding Autonome Beeldende Kunst aan een internationale manifestatie (bijvoorbeeld Version Festival in Chicago), studenten Fotografie hebben een workshop gedaan samen met studenten van de Parsons New School of Design in New York, en studenten van Grafisch Ontwerpen hebben een posterproject uitgevoerd, op basis van artikelen over de rol van consumentengedrag, samen met studenten van Pratt University. Het visitatiepanel constateert voorts dat het werken in de werkplaats en de contacten met de beroepspraktijk eraan bijdragen dat het verwerven van kennis en vaardigheden is geïntegreerd in de opleiding. Het visitatiepanel herkent in de activiteiten ook de internationale oriëntatie van de masteropleidingen.
- Studenten geven in het *STO 2008* en *2009* aan positief te zijn over de aansluiting van de opleiding op de actuele ontwikkelingen en over het inhoudelijk niveau van het studiemateriaal. In het *NSE 2010* geven studenten eveneens blijk van tevredenheid over het onderwijsprogramma. Op de volgende items scoren de opleidingen alle die boven een score van 3,00: het niveau van de opleiding, de mate waarin de inhoud van je opleiding stimuleren is, de aansluiting van de inhoud van je opleiding bij actuele ontwikkelingen, de mogelijkheid die je opleiding biedt om zelf de inhoud te bepalen, en de inhoudelijke kwaliteit van het studiemateriaal.

Overwegingen

Het visitatiepanel is positief over de praktijkgerichtheid van de drie opleidingen. Bij de bestudering van het studiemateriaal is voor het visitatiepanel gebleken dat studenten adequate vakliteratuur krijgen aangereikt. Interactie met de beroepspraktijk is op diverse manieren in de programma's ingebouwd, waarbij ook aandacht is voor de internationale beroepspraktijk. Studenten krijgen vanuit diverse modules onderzoeksvaardigheden aangereikt. De beroepsvaardigheden die studenten aanleren zijn relevant. Het panel vraagt de aandacht van de opleidingen voor de relatie tussen autonomie en de maatschappelijke vraag.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de drie opleidingen.

Relatie doelstellingen en inhoud programma (facet 2.2)

Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties, qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

De eindkwalificaties van de doelstellingen zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheden om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken op master niveau.

Bevindingen

- De directie en de opleidingen staan een vergelijkbare structuur en opbouw van het curriculum voor die beschreven is in de *Koepeltekst Masters St. Joost*. Deze vergelijkbare structuur en opbouw maakt onderlinge samenwerking en uitwisseling van kennis en faciliteiten beter mogelijk. Op het moment van de visitatie verkeren de opleidingen in een andere ontwikkelingsfase richting deze vergelijkbare structuur.
- De structuur bestaat uit drie gelijk lopende opleidingsfasen: de oriëntatiefase, de onderzoeksfase en de afstudeerfase. Aan het eind van iedere fase vindt een competentieassessment plaats. Tijdens het assessment stelt de opleiding vast of de student de competenties op een voldoende niveau heeft ontwikkeld zie (zie facet 2.8). De inhoud van de masteropleidingen is geordend binnen drie leerlijnen: 1. Individuele ontwikkeling (studieplan), 2. Taught Programme: Opleidings specifiek (praktijk en theorie), 3. Taught Programme: General Academic Courses.
- Autonome Beeldende Kunst is in studiejaar 2008/2009 volgens plan als eerste van de drie opleidingen gestart met het zogenaamde studieplancurriculum. De opleiding kent sindsdien de indeling volgens de drie opleidingsfasen en het studieplan als rode draad voor de ontwikkeling en het leerproces van de student. In het studiejaar 2009/2010 volgde de opleiding Fotografie met de invoering, waarna in het studiejaar 2010/2011 de opleiding Grafisch Ontwerpen met de invoering startte. De verhouding tussen de leerlijnen verschilt per opleiding. Zo worden de opleidingen Fotografie en Grafisch Ontwerpen meer vanuit het Taught Programme gestuurd en is het studieplan van de leerlijn Individuele Ontwikkeling bij de opleiding Autonome Beeldende Kunst leidend. Het panel acht dit passend bij de aard van de opleidingen.
- De opleidingen hanteren een algemene competentieset van acht competenties. Deze competenties zijn uitgewerkt per studiefase naar indicatoren. De inhoudelijke eigenheid van de opleidingen komt tot uiting in de onderliggende indicatoren per competentie. Na bestudering komt het panel tot het inzicht dat de inhoudelijke eigenheid van de opleidingen het meest zichtbaar is in de competentie: creërend vermogen. In de afstudeerfase is voor de opleiding Fotografie de volgende indicator bij creërend vermogen benoemd: *De student heeft een ontwikkelde visie tot het eigen medium en met betrekking tot de te visualiseren thematiek.* Voor de opleiding Grafisch Ontwerp is een indicator voor creërend vermogen: *De master maakt gebruik*

van kennis en inzicht in de manier waarop de gebruikte beelden, tekst, typografie, vormen, materialen, verhoudingen, kleuren et cetera ervaringen teweeg brengen en betekenissen overdragen op een voor hem kenmerkende manier. Bij Autonome Beeldende Kunst is één van de indicatoren in de afstudeerfase voor de competentie creërend vermogen: *De student is in staat om de eigen thema's te verbinden met de kunstvraagstukken die internationaal spelen en weet het beeldvocabulaire zo in te zetten dat er een onderscheidend oeuvre gevormd kan worden.* Het panel is positief over de uitwerkingen van de competenties in indicatoren. In de *Lesbrieven* is voor studenten uitgewerkt welke competenties en indicatoren de student in de betreffende module moet behalen. Vanuit de lesbrieven en bestudering van het materiaal op de visitatiedag heeft het panel overzicht gekregen over de onderwijsprogramma's. Het panel constateert dat deze programma's de studenten in staat stellen de beoogde eindkwalificaties te behalen.

Overwegingen

De opleidingen presenteren in de opleidingsspecifieke programmagidsen de uitwerkingen van de competenties in indicatoren. Het panel is van oordeel dat de competenties adequaat zijn geconcretiseerd. Bij het bestuderen van de onderwijsprogramma's heeft het visitatiepanel kunnen constateren dat de inhoud van de programma's mogelijkheden biedt om de competenties te ontwikkelen.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Samenhang in opleidingsprogramma (facet 2.3)

Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Bevindingen

- Het programma is concentrisch opgebouwd. De opleidingen bouwen voort op verworven competenties. Naarmate de student verder komt in het opleidingsprogramma wordt een steeds toenemende mate van zelfstandigheid van de student verlangd. De rol van de docenten is grotendeels een coachende. De leervragen van de studenten, veelal gestuurd vanuit het eigen werk, staan daarbij centraal. Het programma van de masters is opgebouwd uit drie fasen (zie ook facet 2.2): de oriëntatiefase (1/2 jaar), de onderzoeksfase (1 jaar) en de afstudeerfase (1/2 jaar). Tijdens de oriëntatiefase formuleert de student zijn leer- of onderzoeksvraag, tijdens de onderzoeksfase voert de student het onderzoek uit en tijdens de afstudeerfase wordt het resultaat van het onderzoek gepresenteerd.
- De horizontale samenhang is geborgd doordat het onderwijs is geordend aan de hand van leerlijnen. Iedere onderwijsperiode is ingedeeld naar deze leerlijnen. De leerlijn Individuele Ontwikkeling vormt de rode draad door het onderwijs. Het studieplan vormt daarbij de basis voor de individuele ontwikkeling. De leerlijnen taught programme bieden veel ruimte voor een eigen invulling op basis van de persoonlijke

ontwikkelingsbehoeften van de student. In de leerlijn Taught Programme Opleidings specifiek volgen de studenten verplicht gerichte modules en/of projecten die leiden tot verdieping van kennis en competenties. In een leerplanschema kunnen de studenten van alle opleidingen zien welke modules voor hen aangeboden worden. Voor de opleiding Fotografie zijn dat bijvoorbeeld de modules: documentaire strategieën, de fotograaf als auteur, combinatie praktijk en theorie, onderzoeksvaardigheden, audiovisueel, algemene theorie, vaktheorie, beroepspraktijk, *digital workflow* en andere (waaronder studiereis en lezingen). In de leerlijn Taught Programme General Academic Courses biedt de opleiding modules aan, waarvan de studenten van elke opleiding er vijf dienen te volgen in de oriëntatie- en onderzoeksfase. Voorbeelden van het aanbod zijn modules op het gebied van: creative writing, beeldanalyse, narrativiteit, presentatievaardigheden, mediatraining en programmeren. Het panel is van mening dat de individuele ruimte voor ontwikkeling die door de drie opleidingen wordt geboden past bij de zelfstandige positie die de studenten in het werkveld in moeten gaan nemen.

- De opleidingen zorgen voor samenhang tussen theorie en praktijk door de opdrachten die ingezet worden te baseren op beroepssituaties en door opdrachten in samenwerking uit te voeren met of voor bedrijven (opdrachtgevers).
- De studieleider is verantwoordelijk voor de borging van de samenhang en de afstemming van modules op de projecten, de theorie en de praktijk. Dit gebeurt in samenspraak met de docenten. Onderlinge afstemming tussen de masters vindt plaats tijdens het studieleidersoverleg-masters met de directie. Hierbij worden ook resultaten vanuit de interne kwaliteitszorg ingebracht.
- Studenten zijn in de blokevaluaties en het studenttevredenheidsonderzoek positief over de relatie tussen de diverse studieonderdelen. In gesprek met het panel hebben studenten van de verschillende opleidingen aangegeven dat er een duidelijke koppeling is tussen theorie en praktijk. Door de opleiding heen worden studenten steeds vaardiger in het gebruik van theorie voor hun eigen praktijk(werk), zo geeft één van de studenten aan.

Overwegingen

Het panel is positief over de samenhang in het curriculum. Het panel neemt in de beoordeling positief mee dat de opleidingen met het programma de studenten in staat stelt gericht hun competenties te ontwikkelen, passend bij hun eigen praktijk/profilering. Het panel is van oordeel dat er een goede balans is tussen theorie en praktijk. De structuur van de opleidingen is naar oordeel van het panel helder evenals de koppeling tussen theorie en praktijk. Studenten zijn eveneens positief over de samenhang in de evaluaties en in het gesprek met het visitatiepanel.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie de opleidingen.

Studielast (facet 2.4)

Het programma is studeerbaar doordat factoren, die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren zoveel mogelijk worden weggenomen.

Bevindingen

- De opleiding heeft de uitgangspunten met betrekking tot de studiebelasting beschreven in hoofdstuk 4 van de *Onderwijs- en Examenregeling Masteropleidingen 2011-2012 AKV|St. Joost*.
- Om een evenwichtige spreiding van de studielast te bevorderen, is ieder studiejaar verdeeld in vier perioden van ieder tien weken. Gemiddeld hebben de perioden een omvang van 15 EC. Gemiddeld zijn er 2,5 lesdagen met contacturen per week. Door het jaar heen zijn er perioden met uitgebreidere contactperioden in verband met bijvoorbeeld excursies en workshops. Naast de ingeroosterde contacturen werken studenten zelfstandig aan opdrachten en projecten in de werkplaatsen. In de werkplaatsen zijn werkplaatsmeesters aanwezig om studenten te begeleiden.
- Per onderwijseenheid zijn de beoogde studieactiviteiten en de studielast beschreven in een lesbrief. Per lesbrief is de inhoud van het betreffende studieonderdeel beschreven, zo heeft het panel gezien in lesbrieven van alle drie opleidingen.
- Studenten geven in blokevaluaties aan tevreden te zijn over de spreiding van de studielast (ABK 8; FO 7; GO 6,5). In het gesprek met studenten heeft het panel studenten van alle drie opleidingen gevraagd naar de ervaren studielast. Uit dat gesprek blijkt dat het voor studenten niet mogelijk is een concreet aantal uren te benoemen, aangezien ze voor een belangrijk deel ook een creatief proces doorlopen. Dat proces is niet uit te drukken in bijvoorbeeld tijd achter een ontwerptafel. Studenten geven meer algemeen aan dat er een studeerbaar programma is, waarbij zij adequaat worden begeleid door de docenten. Studenten geven aan dat die begeleiding, zeker op het gebied van plannen, welkom is.
- Studenten moeten het competentieassessment (zie standaard 2) per studiefase met goed gevolg afleggen voordat zij in de volgende fase kunnen beginnen. Als studenten hier niet aan voldoen wordt in een studiecontract duidelijk omschreven wat (en per wanneer) verbeterd moet worden. De student mag wel deelnemen aan het studieprogramma. Bij het niet nakomen van de afspraken wordt de student niet tot de volgende fase toegelaten.

Overwegingen

Het panel constateert dat de onderwijsprogramma's studeerbaar zijn voor de studenten en dat eventuele studiebelemmeringen door de begeleidende docenten worden herkend en opgepakt.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Instream (facet 2.5)

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten: bacheloropleiding en eventueel (inhoudelijke) selectie.

Bevindingen

- In het *OER Masteropleidingen 2011-2012* zijn de toelatingseisen voor de opleidingen vastgelegd. Als eerste wordt gekeken naar de vooropleiding van de kandidaat. Als toelatingseis geldt dat de student in het bezit is van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen van een bacheloropleiding in het kunstonderwijs of een relevante hbo-bachelor. Ten tweede dient de student met goed gevolg een toelatingsassessment te hebben afgelegd. Het toelatingsassessment vindt plaats in de vorm van een gesprek tussen de kandidaat en twee assessoren over het werk, de motivatie en de achtergronden van de kandidaat en zijn leerplannen (leervraag) voor de studie. In het gesprek wordt het professioneel perspectief en de persoonlijke kenmerken van de aspirant-student getoetst. Bij het professioneel perspectief wordt bijvoorbeeld getoetst of de student in staat is en bereid is tot innovatie van de eigen methodiek en of de student naast een eigen handschrift of stijl beschikt over het verlangen en het vermogen om meerdere visuele registers te beproeven en eigen te maken. Het gesprek wordt gevoerd met de studieleider van de opleiding die de kandidaat wil gaan volgen en met een docent van één van de masteropleidingen. Het panel heeft kennisgenomen van de instroomprocedure en stelt vast dat deze adequaat is.
- De masteropleidingen streven per opleiding naar minimaal tien studenten per jaargroep. Werving gebeurt zowel nationaal als internationaal. Het aantal aanmeldingen overstijgt altijd het aantal van tien. Zo hebben zich voor de opleiding ABK tussen 2009 en 2011 per jaar 15 tot 40 studenten gemeld, voor de opleiding Fotografie zijn dat er tussen de 18 en 28 en voor Grafisch Ontwerpen tussen de 26 en 32. Na doorlopen van de toelatingsprocedure stromen er bij de opleiding ABK 5 tot 11 studenten daadwerkelijk in. Voor de opleiding Fotografie zijn dat 4 tot 7 studenten en voor de opleiding Grafisch Ontwerpen 6 tot 8. Deze gegevens geven blijk van een stevige selectie, aldus het panel. Van de totale instroom in 2010-2011 is 56 procent afkomstig uit Nederland, veertig procent uit de rest van Europa en vier procent komt van buiten Europa. Ten behoeve van de buitenlandse instroom heeft Avans Hogeschool de code of conduct getekend.
- De tevredenheid van de studenten over de aansluiting op de vooropleiding is voldoende. Ook de inhoud van de opleidingen sluit volgens de studenten aan bij het beeld dat ze vooraf van de opleiding hebben (*NSE 2010*). Uit exitgesprekken die de decaan houdt met uitvallers, blijkt dat redenen om te stoppen voornamelijk van persoonlijke aard zijn.
- Studenten kunnen vrijstellingen individueel en schriftelijk bij de examencommissie aanvragen met een standaardformulier dat de academie heeft opgesteld. De student moet daarbij een diploma of getuigschrift overleggen. Het vrijstellingenbeleid is opgenomen in de *Onderwijs- en Examenregeling Masteropleidingen 2011-2012 AKV|St. Joost*. De opleiding geeft aan dat het toekennen van vrijstellingen binnen de masters niet voor komt.

Overwegingen

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding de toelatingsprocedure heeft georganiseerd. De combinatie van de vooropleiding en het verdiepende toelatingsassessment biedt handvatten om de juiste kandidaten te selecteren voor de drie masteropleidingen. Studenten zijn tevreden over de aansluiting op de vooropleiding, hetgeen het panel positief meeweegt in de beoordeling.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie de opleidingen.

Duur (facet 2.6)

De opleiding voldoet aan formele eisen met betrekking tot de omvang van het curriculum: hbo- master: ten minste 60 studiepunten/european credit points.

Bevindingen

- Het onderwijsprogramma van de opleidingen staat beschreven in de *Onderwijs- en Examenregeling Masteropleiding* en in het *Programma master (ABK, FO, GO)*. De masteropleidingen bestaan uit twee studiejaar van ieder zestig EC. Totaal omvat het programma uit 120 EC.

Overwegingen

De opleidingen hebben een omvang van 120 EC. Zij voldoen hiermee aan de formele eis van ten minste zestig EC voor een hbo-master.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldaan**.

Afstemming tussen vormgeving en inhoud (facet 2.7)

Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen.

De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept.

Bevindingen

- De uitgangspunten van de didactische inrichting van het onderwijs zijn beschreven in *Koepeltekst Masters AKV| St. Joost, juni 2011*. Het didactisch concept is gebaseerd op het principe van competentiegericht onderwijs. Inzichten in beroepscontexten en competenties in de beroepsbeoefening, waarbij competenties samen met specifieke vakkundigheden centraal staan, zijn het uitgangspunt. In het didactische concept wordt voorts uitgegaan van gedifferentieerd onderwijs. Onderwijs dat ruimte biedt voor zowel verdieping als verbreding, voor theorie en praktijk. Het onderwijs biedt de ontwikkelingsmogelijkheid om een eigen specifieke professionele persoonlijkheid te vormen. De basis van het onderwijs is de werkplaats: het atelier of de studio.

Studenten werken daar in interactie met de (professionele en maatschappelijke) omgeving. Met de interactie tussen studenten en de realiteit van de maatschappelijke context willen de opleidingen bevorderen dat studenten over de grenzen van hun eigen domein met professionals uit andere disciplines communiceren en samenwerken. Het panel is positief over de uitgangspunten die de opleidingen in het didactisch concept presenteren. In de uitvoering herkent het panel nog wel mogelijkheden tot verbetering als het gaat om het aspect samenwerken. Het panel herkent bij het onderwijs van de opleidingen Grafisch Ontwerpen en Autonome Beeldende Kunst dat studenten hoofdzakelijk individueel werken. Daarmee komt het samenwerken met collega-studenten minder aan de orde. Het panel is van oordeel dat de opleidingen GO en ABK de balans tussen individuele projecten en projecten waarvan samenwerken nadrukkelijker onderdeel is, kunnen verbeteren. Het panel acht dit van belang gezien de samenwerkingsrelaties die de studenten later in de praktijk ook tegen zullen komen óf kunnen aangaan. Het panel heeft dergelijke samenwerkingsrelaties meer in balans aangetroffen bij de opleiding Fotografie.

- Eerder beschreef het panel al de leerlijnen van de opleidingen: Individuele ontwikkeling, Taught Programme Opleidingsspecifiek, en Taught Programme General Academic Courses. Het panel is van oordeel dat de leerlijnen goed op elkaar aansluiten.
- De opleidingen bieden een variatie aan didactische werkvormen aan. Bij de keuze voor werkvormen ligt de nadruk op vormen die de student stimuleren tot actief en zelfstandig leren en waarin leerinhouden geïntegreerd worden aangeboden (projecten). De drie masteropleidingen hanteren werkvormen waarmee de vereiste competenties kunnen worden verworven. De werkvormen zijn gevarieerd en sluiten aan op de module-inhoud en de studiefase, zo stelt het visitatiepanel vast. De opleidingen hanteren werkvormen als: hoorcolleges, practica, workshops en projecten.
- Studenten zijn tevreden over de geboden afwisseling in werkvormen en de mate waarin de werkvormen stimuleren tot zelfstandig en actief studeren (*STO 2009; NSE 2010*). In gesprek met het visitatiepanel benoemen zij de werkplek ook als belangrijk component in het leerproces.

Overwegingen

Het visitatiepanel is positief over de uitvoering van het didactisch concept, dat competentiegericht opleiden als uitgangspunt neemt. Er is sprake van een systeem waarbij de verschillende leerlijnen goed op elkaar aansluiten. Het didactisch concept is naar oordeel van het visitatiepanel in lijn met de doelstellingen. De werkvormen sluiten daarbij aan. De beoogde samenwerking in het didactisch concept kan naar oordeel van het panel nog versterkt worden binnen de opleidingen Grafisch Ontwerpen en Autonome Beeldende Kunst.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor de opleiding Fotografie en **voldoende** voor de opleidingen Grafisch Ontwerpen en Autonome Beeldende Kunst.

Beoordeling en toetsing (facet 2.8)

Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Bevindingen

- De uitgangspunten van het toetsbeleid zijn vastgelegd in het *Beoordelingsprotocol AKV| St. Joost Bachelor- en Masteropleidingen*. Het toetsbeleid sluit aan bij de competentiegerichte onderwijsvisie van de academie.
- In het kwaliteitszorgsysteem zijn procedures opgenomen die de borging van de kwaliteit van toetsing en beoordeling garanderen (PDCA-cyclus). Zo zijn de procedures rond de afname van toetsen beschreven in de *Onderwijs- en Examenregeling 2010-2011*. De Onderwijs- en Examenregeling bevat adequate en heldere informatie over de toetsing. De examencommissie ziet er op toe dat de richtlijnen en procedures die in de OER zijn geformuleerd daadwerkelijk worden nageleefd. Op grond van de wetswijziging "Versterking Besturing" (2010) is er een *Notitie Examencommissie AKV|St. Joost* (2011) vastgesteld. Daarin zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden belegd en is de samenstelling beschreven. Het visitatiepanel is positief over de rol voor de examencommissie.
- De drie fasen binnen de opleiding kennen elk een apart competentie-assessment aan het einde van elke studiefase. Naast de competentie-assessments vinden er periodebeoordelingen aan het einde van elk kwartaal plaats.
- Bij de periodebeoordeling, aan het einde van iedere periode van tien weken, wordt beoordeeld of de student zijn praktijk-, theorie- en individuele ontwikkelingsactiviteiten op een voldoende niveau heeft uitgevoerd. Hiertoe zijn per onderwijseenheid criteria opgesteld. Deze criteria zijn opgenomen in de lesbrieven. Zo wordt bij de opleiding Fotografie bij het beoordelen van de onderwijseenheid Kritisch Reflectie gekeken naar: vermogen tot kritische reflectie op onderzoeksactiviteiten, - resultaten en – ontwikkeling; het vermogen om logische en constructieve vervolgstappen te koppelen aan de fotografische en theoretische experimenten, het vermogen om een methodische aanpak te ontwikkelen voor het onderzoek. In de lesbrief van Image Analysis: Iconography, Semiotics and discourse analysis wordt aangegeven dat in de beoordeling gekeken wordt aan de brede kwaliteit van het essay: structuur, argumentatie, positionering en Engelse taalvaardigheid. Tevens onderdeel van de beoordeling zijn de bijdragen van studenten in discussie. Iedere onderwijsperiode wordt beoordeeld door de docenten die bij het onderwijs in die periode betrokken zijn. De beoordeling wordt uitgedrukt in een voldoende of onvoldoende en in een korte stuk tekst samengevat en opgenomen in het digitaal portfolio van de student.
- Aan het einde van elke studiefase vindt een competentie-assessment plaats. In het competentie-assessment presenteert de student zijn studieplan en zijn leerdoelen, die afgestemd zijn op een helder beeld van de positie die hij in de beroepspraktijk wil gaan bekleden. De presentatie van de student wordt ondersteund door een zelfevaluatie van de student op schrift. Tijdens het assessment wordt vastgesteld of de student zijn competenties op een voldoende niveau heeft ontwikkeld. Een apart team van assessoren (docenten) beoordeelt het assessment. De beoordeling vindt plaats door twee docenten: minimaal één docent van de eigen masteropleiding en

één docent van een andere masteropleiding. De studieleader treedt op als voorzitter/secretaris. Bij de competentie-assessments is een extern deskundige aanwezig als dit voor de studiefase en voor de studenten relevant is. Bij de eindexamenbeoordelingen is altijd een extern deskundige aanwezig. Docenten zijn in de afgelopen periode intern geschoold op het beoordelen van competenties.

- Het panel heeft het systeem van toetsen en beoordelen bestudeerd en heeft op de visitatiedag en voorafgaand aan de visitatiedag inzage gehad in producten van studenten van alle drie opleidingen en de bijbehorende beoordelingen. Over het systeem van toetsen is het panel in de basis tevreden. Zij herkent daarin relevante opdrachten, die qua oriëntatie en niveau aansluiten bij de doelstellingen van het onderwijs. De toets- en beoordelingssituatie benoemt het panel als gebruikelijk voor het onderwijs in de kunsten. Het panel constateert op basis van haar bestudering dat het systeem van toetsen en beoordelen nog wel aan transparantie kan winnen. Een groot deel van de lesbrieven die het panel van de verschillende opleidingen heeft gezien, bevatten geen beoordelingsformulieren of nadere wegingselementen. Daarmee geven de opleidingen geen concreet zicht in de criteria voor de beoordeling, maar blijft dit bij abstracte begrippen in de lesbrieven. Op de visitatiedag heeft het panel van studenten van de drie opleidingen producten gezien en daarbij behorende beoordelingsformulieren. Ook in de uitvoering (ingevulde beoordelingsformulieren) merkt het panel dat de criteria abstract zijn geformuleerd. Ook de toelichting van docenten op de gegeven beoordeling(en) wordt vaak beperkt concreet. In gesprek met docenten blijkt dat zij bij de beoordeling de relatie onderhouden met de competenties en indicatoren van de opleidingen. De feedback die zij geven is met name mondeling. Het is de verantwoordelijkheid van de studenten om de feedback te noteren. De student neemt de feedback op in zijn digitale portfolio.
- Als in de periodebeoordelingen geconstateerd wordt dat een student onvoldoende niveau of voortgang boekt, wordt schriftelijk vastgelegd op welke punten tekort is geschoten en wat de student moet doen om alsnog op het vereiste niveau te komen. Of de student hierin is geslaagd, blijkt uit de volgende periodebeoordeling ofwel in het competentie-assessment aan het einde van de studiefase. De onderdelen van de General Academic Studies kunnen in een volgende toetsingsperiode worden herkanst. Jaarlijks worden ten minste twee tentamenmogelijkheden aangeboden. Indien de student niet competent wordt geacht bij het competentie-assessment, kan hij het assessment herkansen na gericht te hebben gewerkt aan het verbeteren van de punten waarop hij tekort heeft geschoten. De student geeft zelf aan wanneer hij denkt klaar te zijn voor een herkansing en maakt zelf een afspraak voor de herkansing.
- In het *NSE 2010* geven studenten van de drie opleidingen blijk van tevredenheid over de toetsing en beoordeling. De volgende items scoren substantieel boven de drie op een vijfpuntsschaal: de duidelijkheid van de criteria waarop beoordeeld wordt, de aansluiting van toetsing en beoordeling bij de inhoud van de opleiding, en het tijdig bekendmaken van resultaten en beoordelingen. Studenten zijn in het gesprek met het visitatiepanel ook positief over de toetsing en beoordeling. Alumni van de drie

opleidingen geven in het gesprek met het panel ook aan zij zich als student eerlijk beoordeeld voelden.

Overwegingen

Het panel is in de basis positief over het systeem van toetsen en beoordelen dat door de drie opleidingen wordt gehanteerd. Zowel de toetsvormen als de beoordelingssituatie zijn gebruikelijk voor het onderwijs in de kunstsector. Wel herkent het panel mogelijkheden om in de beoordeling transparanter te werken.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Samenvattend oordeel Programma

Alle facetten zijn ten minste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp 'Programma' positief voor alle drie opleidingen.

2.3 Inzet van personeel

Eisen hbo (facet 3.1)

Het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroepspraktijk.

Bevindingen

- De masteropleidingen conformeren zich aan het hogeschoolbeleid op het gebied van personeel en professionalisering (*Personeelsplan 2010-2011*). De academie ziet zichzelf als een kennisorganisatie bestaand uit een aantal kennisdomeinen die samenvallen met specifieke beroepsspecialisaties in de beeldende kunst en vormgeving. Elk van de kennisdomeinen wordt gedragen door een groep vaste medewerkers die in direct contact staan met het professionele netwerk op dat terrein. Uit dit professionele netwerk worden tijdelijk, gast- en projectmedewerkers betrokken bij het onderwijs.
- De docententeams bestaan uit docenten die allen in de beroepspraktijk werkzaam zijn. Het panel heeft de cv's van de docenten gezien en is positief over de verbondenheid van de docenten met het actieve werkveld. Docenten zijn bijvoorbeeld werkzaam als: beeldend kunstenaar, onderzoeker, schilder, curator, fotograaf of (grafisch) ontwerper. Het visitatiepanel is van oordeel dat de ervaring van docenten in het werkveld bijdraagt aan de verbinding tussen het onderwijs en de beroepspraktijk.
- Docenten blijven op de hoogte van de (actuele) ontwikkelingen in het beroepenveld door eigen ervaringen in het beroepenveld, het begeleiden van studenten bij opdrachten en afstuderen, uitwisselingen en studiereizen met buitenlandse instellingen, deelname aan symposia en congressen en via een (virtueel) netwerk van (internationale) professionals. Een deel van deze professionals verzorgen

gastcolleges bij de opleidingen. Hiermee wordt specifieke expertise bij de opleidingen binnengehaald.

- De borging van de onderzoeksdoelstellingen gebeurt door te werken met (gast-) docenten met een wetenschappelijke beroepsuitoefening, de betrokkenheid van de lectoren bij de opleidingen en door de deelname van docenten aan kenniskringen.
- Studenten oordelen zeer positief over de kennis van de docenten over de beroepspraktijk (STO 2009; NSE 2010). Ook in het gesprek met het visitatiepanel komt deze tevredenheid tot uiting.

Overwegingen

Het visitatiepanel is positief over de wijze waarop het personeel in staat is een verbinding te leggen tussen het onderwijs en de beroepspraktijk. De diverse activiteiten die de opleiding hiervoor inzet, dragen daar naar oordeel van het visitatiepanel substantieel aan bij.

Studenten zijn in evaluaties en in gesprek met het visitatiepanel positief over de kennis van docenten over de beroepspraktijk.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Kwantiteit personeel (facet 3.2)

Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Bevindingen

- De AKV|St. Joost heeft haar uitgangspunten voor het formatiebeleid uitgewerkt in een formatieplan. Per kalenderjaar bespreekt de directie met de studieleider van de betreffende master het exacte formatieplan, waarna de studieleider de inzet van de docenten uitwerkt in een takenformulier. Voor de masteropleidingen geldt als uitgangspunt een docentinzet van 1 fte per master met daarnaast 0,2 fte coördinatie. Daarnaast worden er gastdocenten ingezet. Deze inzet is zichtbaar in het *Overzicht gastdocenten/workshops*.
- De opleidingen kennen een klein docententeam zo stelt het panel ook vast op basis van bestudering van de formatie. De opleiding Autonome Beeldende Kunst wordt verzorgd door vijf docenten die 0,9 fte vertegenwoordigen, zo blijkt uit het document *Profiel team ABK*. In het studiejaar 2010/2011 telde de opleiding 13 studenten. Daarmee is de student/fte-ratio 1:14,4.
- De opleiding Grafisch Ontwerpen wordt verzorgd door vier docenten die 0,65 fte vertegenwoordigen, zo blijkt uit het document *Profiel team GO*. Daarnaast was de oud-lector voor 424 uur (0,25 fte) betrokken. In het studiejaar 2010/2011 telde de opleiding 15 studenten. Daarmee is de student/fte-ratio 1:18,3.
- De opleiding Fotografie wordt verzorgd door zes docenten die 0,6 fte vertegenwoordigen, zo blijkt uit het document *Profiel team FO*. In het studiejaar 2010/2011 telde de opleiding 11 studenten. Daarmee is de student/fte-ratio 1:18,3.

- Het aantal fte zijn de ingeroosterde docentcontacturen, exclusief werkplaatsbegeleiding, inzet gastdocenten, coördinatie en overige faciliteiten.
- Het visitatiepanel heeft de formatie bestudeerd en daarbij ook rekening gehouden met de inzet van gastdocenten en aanvullende begeleiding. De formatie van de opleidingen voldoet niet aan de eigen uitgangspunten, zoals deze aan het panel gepresenteerd zijn. Daarbij merkt het panel op dat de aanstellingen erg klein zijn. Het panel is van oordeel dat dit een risico is voor de verzorging van het onderwijs in relatie tot bijvoorbeeld afstemming, flexibiliteit, professionalisering en ziekteverzuim.
- In het medewerkertevredenheidonderzoek onder het personeel van de Academie wordt de belasting van het werk als ongunstig beoordeeld. In gesprek met docenten van de drie opleidingen heeft het panel ook de indruk gekregen dat de werkdruk hoog is; er wordt veel verwacht binnen een kleine aanstelling. Docenten geven daarbij wel aan dat de motivatie om alle taken goed te doen aanwezig is, ook omdat het vakgebied hun eigen werkterrein ook is. Studenten geven in het gesprek met het panel aan dat docenten over het algemeen goed bereikbaar zijn. Dat is ook zichtbaar in de *NSE 2010* met scores tussen de 3,44 (FO) en de 4,00 (GO).

Overwegingen

Het panel heeft de formatie bestudeerd en is positief over de ratio die de opleidingen realiseren. Wel merkt het panel op dat de aanstellingen klein zijn, hetgeen risico's met zich meebrengt. Op basis van de gesprekken met de docenten en studenten blijkt dat er in de praktijk geen problemen voorkomen, onder andere door een gemotiveerde houding van de docenten. Toch vraagt het panel de aandacht voor de opleiding voor de kleine aanstellingen in relatie tot de houdbaarheid hiervan. De opleidingen hebben zelf ook een minimale omvang van het docententeam geformuleerd, waaraan nu net niet voldaan wordt.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor alle drie opleidingen.

Kwaliteit personeel (facet 3.3)

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

- Voor de masteropleidingen heeft AKV| St. Joost als uitgangspunt dat de docenten minimaal beschikken over een mastertitel of een daarmee gelijk te stellen niveau van beroepspraktijkervaring op een specifiek gebied. Het visitatiepanel heeft de cv's van de docenten bestudeerd en stelt vast dat er van de vijf docenten van ABK twee docenten een bachelor- en twee docenten een masterdiploma hebben en dat één docent is gepromoveerd. Van de zes docenten van FO beschikken drie docenten over een bachelordiploma en drie over een masterdiploma. Bij GO heeft één docent een bachelordiploma en hebben drie docenten een masterdiploma. Bij de bestudering van de cv's heeft het visitatiepanel ook aandacht gehad voor het niveau

van de beroepspraktijkervaring van de docenten. Het visitatiepanel merkt op basis van de bestudering van de cv's op dat de docenten voldoen aan de uitgangspunten die gesteld worden door AKV|St. Joost (zie hierboven). Het visitatiepanel is onder de indruk van de kwalificaties in het algemeen, maar noemt als bijzonder positief punt de afspiegeling van disciplines binnen het brede werkveld waarin studenten terecht kunnen komen. De opleiding stuurt momenteel in de formatie naar een toenemend aantal docenten met een mastertitel. Zo is een mastertitel een voorwaarde voor een vast dienstverband en stimuleert de opleiding zittende docenten een master te volgen en biedt daar mogelijkheden toe.

- Voor beginnende docenten verzorgt Avans onderwijskundige en didactische scholingstrajecten. Voor het krijgen van een vaste aanstelling is het hebben van een didactische aantekening verplicht. Alle docenten hebben didactische scholing gevolgd via onder meer interne trainingen en onderwijsdagen vanuit het Leer- en Innovatiecentrum van de hogeschool. Binnen de academie vindt coaching van de nieuwe medewerkers plaats.
- Gastdocenten zijn geselecteerd op hun specifieke inhoudelijke deskundigheid en positie in de beroepspraktijk. Ontwikkeling van met name de didactische vaardigheden gebeurt via gezamenlijke scholing van Avans.
- Docenten houden onderling contact doordat het rooster zo is ingericht dat docenten op hun lesdag(en) collega's van de opleiding tegenkomen. De studieleader staat centraal in het contact en zorgt voor de borging van kwaliteit en heldere doelstellingen. Daarnaast is er onderling contact tussen de docenten door docentenvergaderingen, presentaties en via e-mail.
- De academiedirectie voert jaarlijks een functionerings- en beoordelingsgesprek met iedere vaste medewerker. Onderwerp van gesprek is zowel de feitelijke functionering, onder andere gebaseerd op evaluatieresultaten, als de gewenste ontwikkeling (*Beoordelings-, functionerings- en POP-formulieren*). De studieleaders van elke opleiding zijn betrokken bij het uitvoeren van de gesprekscyclus.
- Borging van de inhoudelijke en didactische kwaliteit van de (gast)docenten vindt, naast de gezamenlijke scholing, ook plaats via individuele functioneringsgesprekken en evaluaties door studenten.
- AKV|St. Joost volgt het professionaliseringsbeleid van Avans Hogeschool en heeft het beleid beschreven in *Personeelsplan AKV|St. Joost* (Avans Hogeschool, 2011). In de functioneringsgesprekken wordt het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) en persoonlijk activiteitenplan (PAP) van de docent besproken.
- Voor elke docent is een scholingsbudget beschikbaar. Voorbeelden van scholing die docenten hebben gevolgd, zijn deskundigheidsbevordering op het gebied van Engels, het volgen van een masteropleiding, managementscholing, assessmenttraining, coaching, promotie onderzoek, cursussen gesprekstechniek, voeren van functioneringsgesprekken, competentie-assessment, internationale workshop docudrama, cursus didactische coaching, cursus werken met grote groepen. Daarnaast nemen docenten deel aan interne onderwijs- en studiedagen en aan de leeskringen van de lectoraten.

- Studenten geven in het *STO 2009* en het *NSE 2010* aan dat docenten inhoudelijk en didactisch voldoende deskundig zijn. Ook in de gesprekken met het visitatiepanel komt deze tevredenheid tot uiting. Studenten van alle drie opleidingen geven aan dat docenten inspirerend zijn en dat deze soms zelf een reden zijn geweest voor aanmelding bij de academie. Studenten waarderen de inbreng van de gastdocenten maar ook de praktijkervaringen van de vaste docenten. In het gesprek met alumni hoort het visitatiepanel dat eveneens terug.

Overwegingen

De opleidingen werken met uitgangspunten voor de kwalitatieve formatie van het docententeam. Daarin is ook herkenbare aandacht voor het niveau van de beroepspraktijkervaring, hetgeen door het visitatiepanel positief wordt ontvangen. Er is sprake van een duidelijk cyclus van functioneringsgesprekken, die aantoonbaar leiden tot inzet van scholing op relevante thema's.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Samenvattend oordeel Inzet van personeel

Alle facetten zijn ten minste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp 'Inzet van personeel' positief voor alle drie opleidingen.

2.4 Voorzieningen

Materiële voorzieningen (facet 4.1)

De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Bevindingen

- De opleidingen zijn gevestigd in het gebouw van AKV| St. Joost in Breda. Studenten kunnen gebruik maken van een groot aantal opleidingsspecifieke voorzieningen, bijvoorbeeld: fotostudio, gips- en kleiatelier, grafiekwerkplaats, computerwerkplaats, AV-werkplaats, ict-lokalen, zeefdrukkerij, houtwerkplaats, metaalwerkplaats, schildersateliers en animatiestudio. De opleiding ABK heeft ook een aantal atelierruimten in Den Bosch.
- Daarnaast maken studenten en medewerkers gebruik van generieke voorzieningen van Avans Hogeschool als de mediatheek, waar boeken, tijdschriften, cd's, dvd's en databanken beschikbaar zijn.
- Uit de gesprekken met studenten en de studentenevaluaties blijkt dat zij minder tevreden zijn over de openingstijden van het gebouw en het aantal individuele werkplekken en atelierruimten. Studenten zouden graag meer mogelijkheden hebben om in de avond te kunnen doorwerken.

- Het visitatiepanel heeft tijdens de visitatiedag een rondleiding door het gebouw gekregen. Tijdens de rondleiding heeft het panel kennisgenomen van de hierboven beschreven voorzieningen en is daar enthousiast over. Zij onderschrijft echter wel de mening van studenten aangaande het aantal werkplekken en atelierruimten.

Overwegingen

De materiële voorzieningen die worden geboden zijn toereikend voor de verzorging van het onderwijs. Het visitatiepanel heeft tijdens een rondleiding kennisgenomen van de voorzieningen en is daarover positief. Zij onderschrijft wel de mening van studenten dat het aantal individuele werkplekken en atelierruimten verhoogd en de openingstijden van het gebouw verruimd kunnen worden.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor alle drie opleidingen.

Studiebegeleiding (facet 4.2)

De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.

De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

- Studiebegeleiding is een structureel en integraal deel van de opleiding. De uitgangspunten zijn kort beschreven in *Koepeltekst Master AKV| St. Joost (juni 2011)*. Studiebegeleiding vindt plaats op drie niveaus, namelijk: 1) inhoudelijke begeleiding, zowel individueel als groepsgewijs, 2) algemene begeleiding gericht op de studievoortgang en 3) begeleiding bij persoonlijke problemen door de decaan.
- Docenten begeleiden de ontwikkeling van de student in relatie tot zijn of haar individuele studieplan en daarmee de ontwikkeling van de student naar een eigen professionele positie in het werkveld. Gerichte begeleiding op de ontwikkeling en de uitvoering van het individuele studieplan van de student geschiedt door een hiertoe aangewezen docent of door de studieleider. De student heeft elke week een voortgangsbespreking met zijn docent. In dit gesprek geeft de docent feedback op het werk en de voortgang van de student en stelt de docent de vraag 'hoe kan het anders?'. Studenten ervaren dit als positief, aldus het panel. Naast de wekelijkse bijeenkomsten vindt er elke maand een assessment plaats, waarbij studenten ook een review ontvangt van een medestudent.
- Het panel is positief over het systeem van studiebegeleiding dat aan studenten wordt geboden. Het systeem beantwoordt aan de specifieke vraag van masterstudenten op het gebied van studiebegeleiding. In evaluaties tonen studenten zich dan ook tevreden. De flexibiliteit, kleinschaligheid en gelijkwaardige opstelling van docenten en begeleiders dragen positief bij aan de waardering van studenten.

- AKV|St. Joost en de opleidingen informeren studenten op verschillende manieren: intranet, digitale hogeschoolgids, onderwijs- en examenregeling, Osiris, e-mail. Voor opleidingsspecifieke informatie kan de student terecht bij de studieleider en de docenten. Voor algemene vragen kan de student terecht bij de onderwijsadministratie. De International Office van de hogeschool ondersteunt de internationale studenten bij inschrijving, aanvraag visa, huisvesting enzovoorts.
- Studenten geven in het *STO 2008* en *NSE 2009* aan tevreden te zijn over de studiebegeleiding en informatievoorziening. De resultaten laten een stijgende lijn zien.

Overwegingen

Het visitatiepanel is positief over het systeem van studiebegeleiding en informatievoorziening dat wordt gehanteerd. De studieloopbaanbegeleiding is een integraal deel van het onderwijsprogramma. Studenten geven aan tevreden te zijn over de studiebegeleiding die zij ontvangen, deze sluit aan bij de behoefte van de student. Daarnaast oordelen studenten positief over de gelijkwaardige en flexibele opstelling van docenten. De opleidingen kennen verschillende goed functionerende vormen van informatievoorziening.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Samenvattend oordeel Voorzieningen

Alle facetten zijn ten minste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp 'Voorzieningen' positief voor alle drie opleidingen.

2.5 Interne kwaliteitszorg

Evaluatie resultaten (facet 5.1)

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

- Het kwaliteitszorgsysteem van AKV| St. Joost is gebaseerd op het kwaliteitszorgbeleid dat binnen Avans Hogeschool is ontwikkeld. Het systeem wordt beschreven in de *Nota Kwaliteitszorg, januari 2011*. Het ontwikkelde systeem sluit aan bij het kader dat de NVAO heeft opgesteld. De opleidingen hebben op een heldere wijze uitgewerkt op welke manier zij de onderwerpen van de NVAO evalueren.
- Het kwaliteitszorgsysteem kent een cyclisch karakter, Plan-Do-Check-Act cyclus, waarmee verbeteringen tot stand komen (zie facet 5.2).
- De directie van de academie stelt het meerjarenplan op, stelt dit jaarlijks bij, legt het voor aan de medewerkers en stelt het plan vast. Alle activiteiten zijn opgenomen in de jaarplanning kwaliteitszorg, opgesteld door de medewerker kwaliteitszorg van de academie. De medewerker kwaliteitszorg bewaakt de uitvoering van de jaarplanning.

De eindverantwoordelijkheid voor het functioneren van het kwaliteitssysteem ligt bij directie.

- Naast de jaarplannen van de opleidingen stellen de directie en studieleiders van de academie een *Businessplan* op. Hierin vindt een evaluatie over het afgelopen jaar plaats en worden streefnormen voor het komende jaar vastgesteld.
- De *Nota Kwaliteitszorg, januari 2011* bevat ook protocollen bij de uitvoering van kwaliteitszorg. Zo zijn er checklists voor de gespreksonderwerpen met de betrokkenen en zijn er formats voor de verslaglegging. Het panel is onder de indruk van de adequate wijze waarop de opleidingen dit hebben gedaan.
- Er worden verschillende evaluatie-instrumenten ingezet. Voorbeelden zijn: schriftelijke blokevaluaties, panelgesprekken en studenttevredenheidsonderzoek, medewerkerstevredenheidsonderzoek, bijeenkomsten opleidingscommissie, werkveldadviesraad en externe examinatoren, en functioneringsgesprekken. Per instrument is duidelijk aangegeven wat de frequentie van afname is en wie verantwoordelijk is voor de uitvoering.
- Voor tevredenheid geldt dat de opleidingen streven naar ten minste een score van drie of meer behaald op een vijfpuntsschaal. De opleiding zet verbetermaatregelen in wanneer de uitkomst lager is.
- Aanvullend aan het bestaande kwaliteitssysteem starten de masteropleidingen in 2011 met een audit van het programma door peers afkomstig van de internationale partnerinstellingen. Daarvoor hebben reeds wederzijdse bezoeken plaatsgevonden. Daarnaast is het programma van de master Fotografie in het Engels vertaald en ter evaluatie voorgelegd aan Parsons, The New School for Design in New York. De resultaten hiervan zijn op het moment van de visitatie nog niet bekend. Het panel vindt deze interne audit door peers een positieve ontwikkeling.

Overwegingen

De opleiding heeft het kwaliteitssysteem adequaat vastgelegd in de *nota kwaliteitszorg*. Het panel constateert dat de opleidingen via verschillende evaluatie-instrumenten periodiek toetst in hoeverre betrokkenen tevreden zijn over de gedefinieerde kwaliteitsaspecten van de opleiding. In de jaarplannen en businessplannen formuleren de opleidingen doelstellingen voor de komende periode.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Maatregelen tot verbetering (facet 5.2)

De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

- In het kwaliteitssysteem van de opleidingen is uitgewerkt hoe de opleidingen naar aanleiding van evaluaties en nader onderzoek verbetermaatregelen in gang zetten.

De opleidingen hanteren de PDCA-cyclus voor het vaststellen, handhaven en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de opleidingen.

- Gebaseerd op informatie uit de diverse evaluatie-instrumenten stellen de directie en studieleiders jaarlijks een verbeterplan op voor de academie (*Businessplan*) en voor de opleidingen (*Jaarplannen*). In het jaarplan is beschreven wat dat jaar uitgevoerd, ontwikkeld of verbeterd moet worden en wie wat wanneer daarvoor moet doen. Het panel heeft beide plannen ingezien en stelt vast dat deze doelstellingen en een terugkoppeling op de doelstellingen bevat.
- Het panel stelt vast dat de resultaten uit evaluaties systematisch worden besproken in het studieleidersoverleg. Docenten en het management bespreken gelijktijdig welke verbeteracties ingezet moeten worden.
- De in 2007 gemaakte kanttekening bij de kwaliteitszorgcyclus (GO en FO) en het ontbreken van schriftelijke evaluaties (GO) zijn vanuit de academie adequaat opgepakt door onder andere: het aanstellen van een medewerker kwaliteitszorg en het academiebreed invoeren van de kwaliteitszorgcyclus inclusief instrumentarium. Andere verbeteringen ten opzichte van de vorige visitaties zijn: implementatie van de gezamenlijke onderwijsstructuur en curriculumopbouw, ontwikkeling en uitvoering van een beoordelingsprotocol voor de masters, implementatie van een onderzoekslijn en de aandacht voor ondernemerschap, beroepsrol en voorbereiding op de beroepspraktijk.

Overwegingen

Het visitatiepanel stelt vast dat het onderwijs aantoonbaar wordt verbeterd op basis van resultaten van evaluaties. In onder meer het jaarplan en het businessplan is dat voor het visitatiepanel zichtbaar geworden. Uit de gesprekken met studenten en docenten blijkt dat zij worden betrokken bij verbeteren van de onderwijskwaliteit.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en het beroepenveld (facet 5.3)

Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

- Studenten worden formeel betrokken via verschillende evaluatie-instrumenten en daarnaast via deelname aan de opleidingscommissie, de academieraad en panelgesprekken. Voor de panelgesprekken worden ieder jaar verschillende panels samengesteld. Elke opleiding kent een eigen panel. De panelgesprekken vinden tweemaal per jaar plaats. Vanaf het studiejaar 2011-2012 zullen de panelgesprekken met studenten vier maal per jaar plaatsvinden. Naast panelgesprekken met studenten vinden panelgesprekken met het werkveld en alumni plaats. Studenten zijn tevreden

over de mate waarin ze worden betrokken bij de verbetering van hun opleiding (STO 2009; NSE 2010).

- De opleidingscommissie, bestaande uit studenten en docenten, adviseert over de opleidingen de Onderwijs- en examenregeling en de uitvoering daarvan. AKV| St. Joost kent twee opleidingscommissies: één voor de opleidingen beeldende kunst en één voor de opleidingen vormgeving. De commissies komen vier keer per jaar bij elkaar.
- Alle (gast)docenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk. Deze groep wordt tijdens scholingsbijeenkomsten en functioneringsgesprekken en via evaluaties bevroegd over de onderwijskwaliteit. Docenten nemen deel aan de opleidingscommissie en het opleidingsoverleg.
- Het werkveld is vertegenwoordigd als werkveldadviesraad en betrokken via de externe deskundigen en de panelgesprekken/expertmeetings.
- Alumni zijn via panelgesprekken en onderwijs- en onderzoeksactiviteiten betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. Panelgesprekken met alumni vinden één keer in de twee á drie jaar plaats. Tijdens het gesprek met alumni geven zij aan dat de opleidingen voldoende mogelijkheden biedt om bij de opleiding betrokken te blijven.

Overwegingen

Het visitatiepanel constateert dat de verschillende betrokkenen via verschillende instrumenten worden bevroegd en daarmee onderdeel zijn van de interne kwaliteitszorg.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **goed** voor alle drie opleidingen.

Samenvattend oordeel Interne kwaliteitszorg

Alle facetten zijn ten minste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp 'Interne kwaliteitszorg' positief voor alle drie opleidingen.

2.6 Resultaten

Gerealiseerd niveau (facet 6.1)

De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde eindkwalificaties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Bevindingen

- Het afstuderen is het sluitstuk van de masteropleidingen. De student laat met zijn afstuderen zien dat hij zich kan positioneren binnen het vakgebied en professioneel kan werken vanuit een eigen visie en identiteit als ontwerper of kunstenaar. De student publiceert de resultaten van zijn onderzoek en presenteert het resultaat van het afstudeerproject. Aan beide onderdelen heeft de student zijn gehele opleiding gewerkt. Daarmee is het afstuderen het resultaat van een proces dat zich gedurende de gehele opleiding heeft afgespeeld.

- Voordat de student aan de afstudeerfase mag beginnen, dient deze het assessment aan het einde van de onderzoeksfase met een voldoende te hebben afgerond. Tijdens dit assessment presenteert de student ook zijn afstudeerplan.
- Het panel heeft voorafgaand aan het visitatiebezoek per opleiding acht eindwerken bestudeerd, dat wil zeggen de resultaten van het onderzoek. Op de visitatiedag heeft het panel de bijbehorende praktijkwerken van de studenten gezien. Daarvan heeft het zich voorafgaand op basis van een overzichtsboek al een beeld kunnen vormen. Van de acht eindwerken per opleiding, heeft de opleiding er drie per opleiding geselecteerd en het panel de overige vijf. Het panel constateert dat het niveau van de eindwerken vergelijkbaar is. Opmerkingen van het panel over de eindwerken zijn op alle drie opleidingen van toepassing. Het panel is positief over de structuur van de afstudeeropzet, waarbij het onderzoek van studenten (theoretische onderlegger) ten dienste staat van hun praktijkwerk. Het panel vindt dat de studenten in hun werken aantonen dat zij over voldoende onderzoekend vermogen beschikken en dat studenten zich goed profileren in de beroepspraktijk ('wie ben ik? En waar sta ik?'). Wel merkt het panel op dat de terugkoppeling van studenten op hun eigen onderzoeksvraag nog versterkt kan worden.
- De betrokken docenten (theorie en praktijk), de studieleider en een extern deskundige beoordelen het eindwerk. De gegeven beoordelingen bij de eindwerken zijn naar oordeel van het panel passend. De werken die door de opleidingen lager werden beoordeeld, werden ook door het panel lager gewaardeerd. Het panel vindt dat de beoordelingsformulieren bij de werken wat betreft onderbouwing mager zijn (zie ook facet 2.8). De werken van de studenten hebben het panel overtuigd dat de studenten voldoende onderlegd zijn voor de beroepspraktijk. Een aantal van hen hebben die stap naar de beroepspraktijk ook al tijdens de opleiding gemaakt.
- Het gerealiseerde niveau blijkt ook uit de huidige activiteiten van afgestudeerden en de waardering die zij daarvoor ontvangen. De afgestudeerden nemen een duidelijke positie in het vakgebied in. Zo werken en exposeren zij zowel in binnen- als buitenland. Voorbeelden zijn: Dominique Teufen (ABK) is beeldend kunstenaar, werkt in Amsterdam en verschillende steden in Zwitserland en heeft een groot aantal exposities op haar naam staan; Wytzke van Keulen (FO) maakt fotoboeken en neemt deel aan exposities in binnen- en buitenland. Ze won diverse prijzen, onder andere de Harry Penningsprijs, de Johan Diepstratenprijs en het Steenberg Stipendium. Zij brengt verschillende publicaties uit. Floor Houben (GO) werkt als ontwerpster van visuele communicatie en exposeert. Ze heeft opdrachtgevers als de ministeries van binnenlandse en buitenlandse zaken en de Raad van Cultuur.
- Bij de eindexamens nodigen de examencommissies externe deskundigen uit om een oordeel te geven over de kwaliteit van het afstudeerwerk en over het niveau van de opleiding in relatie tot de eisen die het werkveld stelt aan beginnende beroepsbeoefenaren. De externe deskundigen wonen de eindbeoordeling van het afstudeerwerk bij en brengen na afloop verslag uit aan de examencommissie van zijn of haar bevindingen. De examencommissie zorgt dat deze bevindingen schriftelijk worden vastgelegd. De bevindingen worden door de betreffende studieleiders gebruikt voor hun jaarlijkse verbeterplannen.

- In gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld en alumni blijkt voor het panel eveneens dat studenten het beoogde niveau bereiken. Het werkveld is positief over het niveau en spreekt waardering uit voor zowel de onderzoeksmatige competenties (vermogen te reflecteren op, analyseren van en het verbinden met) van studenten als over het praktijkwerk dat studenten opleveren. De werken worden bijvoorbeeld gekwalificeerd als interessant en actueel. Alumni ervaren een goede aansluiting op het werkveld. Als verbeterpunt geeft het werkveld aan dat het interdisciplinaire karakter nog verstrekt kan worden.

Overwegingen

Voor het visitatiepanel is het niveau dat zij heeft aangetroffen in de bestudeerde eindwerken een belangrijke indicator voor het oordeel bij dit facet. Daarover is zij in de basis positief. Het panel is positief over de samenhang van de afstudeerproducten (koppeling theorie en praktijk) en de manier waarop de student zich profileert. Studenten zouden naar oordeel van het panel nog wel sterker kunnen reflecteren op de initiële onderzoeksvraag. De beoordelingen van de werken komen over het algemeen overeen met die van het panel. De feedback bij de beoordelingen mag beter worden vastgelegd zodat voor externen duidelijk is welke elementen positief en welke negatief meewegen in de uiteindelijke beoordeling. Nu ligt die verantwoordelijkheid bij de student zelf, die de feedback ter lering voor zichzelf meeneemt.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor de drie opleidingen.

Onderwijsrendement (facet 6.2)

Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.

Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Bevindingen

- De opleidingen hebben de streefcijfers aan het panel ter beschikking gesteld in een apart document. De streefcijfers zijn voor de drie opleidingen gelijk en zijn als volgt:
 - Instroom: minimaal 10 studenten
 - Wenselijke groepsgrootte: 10 tot 15 studenten
 - Diplomarendement: 90 procent
 - Studieduur afgestudeerden: 2 jaar en 3 maanden
 - Aantal uitvallers: max. 10%
 - Studieduur uitvallers: 6 maanden
- De opleiding presteren voor de opleidingen de volgende resultaten/rendementen over de afgelopen twee studie jaren.

	Cohort 2008/09	Cohort 2009/10	Cohort 2010/11	Cohort 2011/12
	ABK	ABK	ABK	ABK
Aanmelders [n]	22	15	40	32
Instromers [n]	10	5	8	14
Uitvallers [n]	-	in j1	(in j1)	
Studieduur uitvallers [j]				
Geslaagden [n]	10	3		
Studieduur geslaagden [j]	2,1	(2)		
Nog in opleiding [n]	-	1	7	14

	Cohort 2008/09	Cohort 2009/10	Cohort 2010/11	Cohort 2011/12
	FO	FO	FO	FO
Aanmelders [n]	28	18	19	37
Instromers [n]	9	7	5	8
Uitvallers [n]	3	4		
Studieduur uitvallers [j]	allen in j1	2 in j1 2 in j2		
Geslaagden [n]	6	3		
Studieduur geslaagden [j]	2	2,3		
Nog in opleiding [n]	-	-	5	8

	Cohort 2008/09	Cohort 2009/10	Cohort 2010/11	Cohort 2011/12
	GO	GO	GO	GO
Aanmelders [n]	21	28	26	33
Instromers [n]	12	6	5	6
Uitvallers [n]	3		1	
Studieduur uitvallers [j]	1 in j1, 2 in j2		(in j1)	
Geslaagden [n]	9	5		
Studieduur geslaagden [j]	2,1	(2)		
Nog in opleiding [n]	-	1	4	6

- Het visitatiepanel heeft de rendementsgegevens bestudeerd. Een aantal specifieke resultaten vallen op. Zo herkent het visitatiepanel in de rendementsgegevens de selectie van deelnemers in de aanmeldfase. De opleidingen geven aan dat kwalitatieve afwegingen zwaarder wegen in het proces van toelating dan kwantitatieve argumenten. Hierdoor wordt de gewenste instroom van (minimaal) tien studenten veelal niet gehaald. Het visitatiepanel ziet dit bij alle drie opleidingen terug. Tevens wordt het streefcijfer voor het diplomarendement en het maximum aantal uitvallers niet (overal) gehaald. De studieduur van geslaagden voldoet bij alle drie de opleidingen wel aan de streefnorm.

- Het visitatiepanel heeft bij de opleidingen de redenen van uitval nagevraagd en bij de materiaalbestudering heeft het panel verslagen ingezien van exitgesprekken. De redenen voor uitval zijn voornamelijk privé van aard. Bij een aantal studenten zit dat in de gezondheidssfeer, maar het gaat ook om verandering van interesses (bijvoorbeeld toenemende behoefte aan theorie) waardoor studiekeuzes wijzigen.

Overwegingen

Het visitatiepanel heeft kennisgenomen van de uitgesplitste resultaten op het gebied van rendementen. De opleidingen maken gebruik van relevante indicatoren. Het visitatiepanel constateert dat een aantal streefnormen niet gehaald worden. Dit heeft onder meer te maken met de kwalitatieve selecties van de opleidingen, maar heeft soms ook persoonlijke achtergrond (uitval). Het visitatiepanel acht de redenen plausibel maar heeft maar beperkt de indruk dat op behalen van de rendementen wordt gestuurd.

Conclusie

Het visitatiepanel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor alle drie opleidingen.

Samenvattend oordeel Resultaten

Alle facetten zijn ten minste met een voldoende beoordeeld en daarmee is het onderwerp 'Resultaten' positief.

3 Bijlagen

Bijlage 1 Deskundigheden visitatiepanel

De heer prof.dr. A.D. Graafland, voorzitter

De heer Graafland is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van architectuur en ontwerpen met name binnen het kunstvakonderwijs en vanwege zijn inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Momenteel is hij gasthoogleraar aan het Dessau Institute of Architecture van Tokyo University. Bovendien heeft de heer Graafland onderwijservaring als universitair hoofddocent en hoogleraar bij de afdeling Architectuur Theorie bij de Technische Universiteit Delft, waar hij doorging met het uitvoeren van onderzoek en onderwijs in zowel de Architectuur en Stedenbouw Theorie. De heer Graafland werd bekroond met de Antoni van Leeuwenhoek stoel in 1999 en stichtte de DSD in 2002. Hij is de redacteur van De Delft School of Design Series over architectuur en stedenbouw. Hij heeft internationaal lezingen gegeven en uitgebreid gepubliceerd. Voor deze visitatie heeft de heer Graafland onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1969-1975 Sociale Wetenschappen Vrije Universiteit
1986 Promotie TU Delft Architectural Theory & Design Doctoral Thesis

Werkervaring:

1999-heden Professor Architectural Theory, Antoni van Leeuwenhoek Professor TU Delft
1992 – 1999 Associate Professor, Faculty of Architecture, Technical University Delft, History, Theory & Media Department, Theory Section.
1987 – 1992 Assistant Professor, Faculty of Architecture, Technical University Delft, History, Theory & Media Department, Theory Section.
1978 – 1987 Assistant Professor, Faculty of Architecture, Technical University Delft, City Planning & Urban Design Department.
1976 – 1978 Gewest Arnhem, Department of Social Studies, Urban Planning & Design, Research position.

Publicaties (gedurende de afgelopen 5 jaar)

15-03-2010 lecture A Strategy for Theory driven Architectural Education in the DSD @ TU Delft, Critical insights and educational strategies for a European market after the Bologna treaty. Architectural Institute of Japan, Shiba-5 chome, Minato-ku, Tokyo Japan
12-03-2010 lecture at the Urban and Architectural Design Laboratory, Department of Architecture and Building Science Graduate School of Engineering, Tohoku University, Mediatheque, Sendai Japan
27-01-2010 Dessau Institute of Architecture (DIA), mid term critiques DIA Design Studio's, Dessau Germany
24-11-2009 Urban Research and Architecture, Beyond Henri Lefebvre, ETH Zurich, Switzerland.
07--07-2009 Design Education as Research Laboratory, Dessau Institute of Architecture (DIA), Bauhaus lecture hall, international colloquium
11-11-2008 Critical thinking Today, Urban Research and Architecture, Henri Lefebvre. DSD TU Delft.
1904-2007 Bauhaus Universität Weimar, Die Realität des Imaginären. Architektur und das digitale Bild. Vortrag Digital Worlds.

- 01-12-2006 Keynote lecture at the International Mega Cities Conference, Guangzhou, China, Mapping Urban Complexity.
- 04-10-2006 presentation with 010 Publishers of the three DSD volumes at the Buchmesse in Frankfurt
- 09-09-2006 presentation of the three DSD volumes at the 10th International Architecture Exhibition, Cities, Architecture and Society at the Dutch pavilion in Venice.

De heer J.J.M. Vinken

De heer Vinken is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van beeldende kunst en vormgeving. Op onderwijsgebied houdt hij zich met de ontwikkeling van een nieuwe opleiding master film (Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten) 2008; inhoudelijke begeleiding conversie voortgezette opleidingen DasArts (master Theater 2008 en voortgezette opleidingen van Sandberg Instituut - de Rietveld Academie 2005-2006). Daarnaast adviseert hij het bestuur en directies op het gebied van onderzoeks- en onderwijsbeleid, ontwikkeling van kwaliteitszorg- en onderwijsbeleid voor de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en het Sandberg Instituut en is hij bezig met een onderzoek haalbaarheid master fotografieopleiding Rietveld Academie.

De heer Vinken is betrokken geweest bij audits als adviseur van opleidingen: recent Sandberg Instituut (Master Fine Arts, Master Design, Master Applied Arts); diverse opleidingen bachelor- en masterniveau Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (sinds 2001 betrokken bij visitaties, al in het oude stelsel, invoering nieuw stelsel, met name begeleiding van het Sandberg Instituut – waaronder de conversie voortgezet naar master – pilot in samenwerking met NQA). Daarnaast is hij voorzitter geweest van het audit panel Piet Zwart Academie 2011 in opdracht van Hogeschool Rotterdam, een tussentijdse interne audit Master Fine Arts, Master Design, Master Interior Architecture and Retail Design. Ook is hij lid geweest van het panel voor proefvisitaties bij diverse opleidingen van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Voor deze visitatie heeft de heer Vinken onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1980 Diploma VWO-atheneum
- 1980-1983 Studie Pedagogische wetenschappen Universiteit van Amsterdam (niet voltooid)
- 1984-1989 Studie Beeldend Kunstenaar Rietveld Academie (voltooid)
- 1989-2005 Beroepspraktijk beeldend kunstenaar (voltooid)
- 1996-1999 Studie kunstgeschiedenis Universiteit van Amsterdam (niet voltooid)

Werkervaring:

- 1998-heden VOF Vinken en van Kampen, eigenaar – tekst, advies, onderzoek in de sector beeldende kunst en vormgeving
- 2001-2010 opdrachten voor het Sandberg Instituut freelance
- 2005-heden beleidsmedewerker bij Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten 0,6 fte
- 2010-heden Werkzaamheden voor het Sandberg Instituut – vernieuwing in samenwerking met directie en ontwikkeling nieuwe opleidingen/programma's

Mevrouw S. Sprengers Ba

Mevrouw Sprengers is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van fotografie. Door haar functie bij nrc.next is zij nauw betrokken bij het werkveld van de fotografie en daarnaast ook door haar nevenactiviteiten, onder meer samenwerking met instanties als Hollandse Hoogtes, FOAM, GUP, Nederlands Fotomuseum, Fotomuseum Den Haag, Dutch Doc, Fotodok, Jurering van Zilveren Camera, poortwachter voor Dutch Doc Award. Daarnaast bezoekt zij veel internationale fotografie gerelateerde festivals zoals Recontres D'Arles, Fotobook Festival Kassel, PhotoBiennale Brighton, Journalistic Fotofestival Perpignan, Dokumenta. Als freelance fotograaf heeft zij ervaring met het maken van eigen documentaire projecten. Door het publiceren van een eigen fotoboek (getiteld "Nieuwe Oernatuur") werkt zij nauw samen met tekstschrijvers, vormgever, uitgever en drukker. Verder houdt zij zich bezig met het vormgeven en bouwen van tentoonstellingen; het werven van opdrachten; het assisteren bij werk voor commerciële fotografen en samenwerken met fotografen. Ook begeleidt zij fotografen en fotografiestudenten bij het ontwikkelen van hun projecten door vaak werkbesprekingen te doen en na te denken over (bijvoorbeeld financiële) strategieën. Daarnaast geeft zij gastdocentlessen op journalistieke opleidingen, kunstacademies en fotovakscholen over haar werk als beeldredacteur van een krant, en over de functie van fotografie in een krant. Voor deze visitatie heeft mevrouw Sprengers onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2004-2007 Opleiding Fotografie (1e t/m 3e jaar) – Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
2007-2008 Opleiding Fotografie (4e afrondende jaar) - Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, Den Haag

Werkervaring:

2007-heden Zelfstandig bedrijf: freelance fotograaf, boek publicist, beeldredacteur, vormgever, webdesigner, gastdocent (lezingen), recensent
2008-2009 bureaumedewerker Fotografen Federatie en Stichting Burafo
2007-2009 beeldredacteur nrc.next
2009-heden chef beeldredacteur nrc.next

Mevrouw T.L. Doorn

Mevrouw Doorn is ingezet als studentlid. Zij heeft de opleiding Beeldende Vorming bij de Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten afgerond en start in september de opleiding Fine arts bij de Gerrit Rietveld Academie. Mevrouw Doorn is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is mevrouw Doorn aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2004 Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) - VMBO
2006 Individueel Kunstzinnig Onderwijs (IVKO) kunstonderwijs - HAVO niveau
2011 Amsterdam Hogeschool van de Kunsten - Opleiding Beeldende Vorming
2011 - 2014 Gerrit Rietveld Academie - Fine arts

Werkervaring:

2010 - 2011 Wagamama BV, restaurant, bediening
2009 - 2010 Spa Zuiver, reserveringsmedewerker, receptie
2008 - 2009 Van Zanten, eetcafé, bediening
2007 - 2008 Wagamama BV, restaurant, bediening
2004 - 2006 Pitto, zaterdag baantje in snoepwinkel
2002 - 2003 Bakkerij Jongenjans zaterdag baantje

Stage ervaring:

2010 Instituto Buena Bista (IBB) "The Curacao Center for Contemporary Art"
2010 Cordaan kunstwerkplaats, Lutmastraat Amsterdam
2009 'Niet Normaal' tentoonstelling, Beurs van Berlage, rondleidingen
2008 - 2009 Nova College, Lwoo- niveau onderbouw
2007 Thijsseschool Texel, groep 3
2007 Atelier Sanne, workshops

Overig:

Kunst Werkt, boek over kunst beschouwen. Aan meegewerkt, samen met professor kunsteducatie Terry Barrett

De heer P. van Achteren BLL

De heer Van Achteren is ingezet als NQA-auditor. Hij heeft in 2006 de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening aan de Hogeschool van Utrecht afgerond. Daarna heeft hij onderwijskunde en politicologie gestudeerd. Sinds 2008 is de heer Van Achteren werkzaam als auditor bij NQA. Hij heeft ervaring met verschillende visitaties in uiteenlopende sectoren van het hbo. De heer Van Achteren heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1995 – 1999 Mavo, RSG Stad en Esch, Meppel
1999 – 2001 Havo, profiel Economie en Maatschappij, RSG Stad en Esch, Meppel
2001 – 2002 Management, Economie en Recht, Christelijke Hogeschool Windesheim, Zwolle
2002 – 2006 Sociaal Juridische Dienstverlening, Hogeschool Utrecht, Utrecht
2006 – 2007 Onderwijskunde, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam
2006 – 2009 Politicologie, Politieke structuren en Processen, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

Werkervaring:

2004 – 2005 Stagiair beleidsmedewerker/publieksvoorlichter Tweede Kamerfractie D66
2005 – 2007 Voorzitter opleidingscommissie SJD
2006 – 2007 Studentpanellid NQA, visitaties 3 SJD-opleidingen
2006 – 2007 Docentenauditor ISBW opleidingen
2008 – heden NQA, auditor

Bijlage 2 Onafhankelijkheidsverklaring visitatiepanel

Netherlands Quality Agency

Blaadnummer 3

Onafhankelijkheidsverklaring panellid

Ondergetekende,
panellid bij de kwaliteitsbeoordeling* van het opleidingsprogramma:

3 geclusterde masteropleidingen
Fotografie / Grafisch Ontwerpen / Autonome Beeldende Kunst,

van Avans Hogescholen

visitatiedatum: 5 oktober 2011

verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde opleiding(en) en instelling en zulke relaties, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden, de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen opleiding(en) en de afgelopen twee jaar met de instelling ook niet te hebben gehad. Dit geldt voor advieswerk.

Naam : de heer prof.dr. A.D. Graafland

Geboortedatum : 29 juli 1946

Handtekening :

Datum : 22 augustus 2011

* Het panellid dat betrokken is bij deze kwaliteitsbeoordeling maakt deel uit van een panel dat bestaat uit minstens vier leden. De meerderheid van deze paneleden heeft geen arbeidsrelatie met NQA.

© NQA Contract leden panel vs 2.0

014BA2011.11

Fortis Bank 24 00 31 679
Handelsregister 27262870

Onafhankelijkheidsverklaring panellid

Ondergetekende,
panellid bij de kwaliteitsbeoordeling* van het opleidingsprogramma:

3 geclusterde masteropleidingen
Fotografie / Grafisch Ontwerpen / Autonome Beeldende Kunst,

van Avans Hogescholen

visitatiedatum: 5 oktober 2011

verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde opleiding(en) en instelling en zulke relaties, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden, de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen opleiding(en) en de afgelopen twee jaar met de instelling ook niet te hebben gehad. Dit geldt voor advieswerk.

Naam : de heer J.J.M. Vinken

Geboortedatum : 12-12-1960

Handtekening :

Datum : 24-10-11

* Het panellid dat betrokken is bij deze kwaliteitsbeoordeling maakt deel uit van een panel dat bestaat uit minstens vier leden. De meerderheid van deze panelleden heeft geen arbeidsrelatie met NQA.

Onafhankelijkheidsverklaring panellid

Ondergetekende,
panellid bij de kwaliteitsbeoordeling* van het opleidingsprogramma:

3 gecusterde masteropleidingen
Fotografie / Grafisch Ontwerpen / Autonome Beeldende Kunst,

van Avans Hogescholen

visitatiedatum: 5 oktober 2011

verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde opleiding(en) en instelling en zulke relaties, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden, de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen opleiding(en) en de afgelopen twee jaar met de instelling ook niet te hebben gehad. Dit geldt voor advieswerk.

Naam : mevrouw S. Sprengers Ba

Geboortedatum : 29-12-1984

Handtekening :

Datum : 29-07-2011

* Het panellid dat betrokken is bij deze kwaliteitsbeoordeling maakt deel uit van een panel dat bestaat uit minstens vier leden. De meerderheid van deze panelliden heeft geen arbeidsrelatie met NQA.

Onafhankelijkheidsverklaring panellid

Ondergetekende,
panellid bij de kwaliteitsbeoordeling* van het opleidingsprogramma:

3 geclusterde masteropleidingen
Fotografie / Grafisch Ontwerpen / Autonome Beeldende Kunst,

van Avans Hogescholen

visitatiedatum: 5 oktober 2011

verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde opleiding(en) en instelling en zulke relaties, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden, de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen opleiding(en) en de afgelopen twee jaar met de instelling ook niet te hebben gehad. Dit geldt voor advieswerk.

Naam : mevrouw T.L. Doorn

Geboortedatum : 20/09/1987

Handtekening

Datum : 2 september 2011

* Het panellid dat betrokken is bij deze kwaliteitsbeoordeling maakt deel uit van een panel dat bestaat uit minstens vier leden. De meerderheid van deze paneleden heeft geen arbeidsrelatie met NQA.

Onafhankelijkheidsverklaring paneelid

Ondergetekende,
NQA auditor/paneelid bij de kwaliteitsbeoordeling* van het opleidingsprogramma:

3 geclusterde masteropleidingen
Fotografie / Grafisch Ontwerpen / Autonome Beeldende Kunst,

van Avans Hogescholen

visitatie datum: 5 oktober 2011

verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde opleiding(en) en instelling en zulke relaties, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden, de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen opleiding(en) en de afgelopen twee jaar met de instelling ook niet te hebben gehad. Dit geldt voor advieswerk.

Naam : de heer P. van Achteren BLL

Geboortedatum : 8 september 1983

Handtekening

Datum

20/7/2011

* Het paneelid dat betrokken is bij deze kwaliteitsbeoordeling maakt deel uit van een panel dat bestaat uit minstens vier leden. De meerderheid van deze paneleden heeft geen arbeidsrelatie met NQA.

Onafhankelijkheidsverklaring paneelid

Ondergetekende,
NQA Jr. auditor / paneelid bij de kwaliteitsbeoordeling* van het opleidingsprogramma:

3 geclusterde masteropleidingen
Fotografie / Grafisch Ontwerpen / Autonome Beeldende Kunst

van Avans Hogescholen

visitatiedatum: 5 oktober 2011

verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde opleiding(en) en instelling en zulke relaties, die een volstrekt onafhankelijke oordeelvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden, de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen opleiding(en) en de afgelopen twee jaar met de instelling ook niet te hebben gehad. Dit geldt voor advieswerk.

Naam : mevrouw L.A. Redder MSc

Geboortedatum : 31 januari 1985

Handtekening

Datum

: 23 augustus 2011

* Het paneelid dat betrokken is bij deze kwaliteitsbeoordeling maakt deel uit van een panel dat bestaat uit minstens vier leden. De meerderheid van deze panelleden heeft geen arbeidsrelatie met NQA.

Bijlage 3 Bezoekprogramma

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers	Namen
08.30 – 11.00 uur	Ontvangst Materiaalbestudering	(Auditteam)	De heer prof.dr. A.D. Graafland De heer J.J.M. Vinken Mevrouw S. Sprengers Ba Mevrouw T.L. Doorn De heer P. van Achteren BLL Stagiaire
11.00 – 11.45 uur	Gesprek met opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement <i>(directie plus evt. inclusief onderwijskundige)</i>	René Bosma (directie) Marjo Stevens (beleidsadviseur)
11.45 – 12.30 uur	Gesprek met studenten van de drie opleidingen: <i>4 studenten per opleiding</i>	Representatieve groep studenten, verspreid over opleidingen (in geval van cluster), studiejaar, varianten, vooropleiding – vier studenten van elke opleiding	ABK: Clara Pouderoijen (j1), Arte Colder (j1), Elsbeth Ciesluk (j2), Pim Kersten (j2) FOT: Aline Baggio (j1), Annabel Hesselink (j1), Joyce Vlaming (j2), Lana Mesic (j2) GO: Adrien Borderie (j1), Irina Shapiro (j1), Mihail Mihylov (j2), Natascha Papa (j2)
12.30 – 13.15 uur	Lunchpauze		
13.15 – 14.00 uur	Gesprek met docenten van de drie opleidingen: <i>Studieleider, docent theorie en docent praktijk per opleiding</i>	Representatieve groep docenten: verspreid over opleidingen (in geval van cluster), vakken, specifieke taken (bijv. begeleiding / stagebegeleiding), varianten etc. – vier docenten per opleiding.	ABK: Thomas Bakker, Bas van den Hurk, George Korsmit FOT: Miriam Bestebreurtje, Martine Stig, Marga Rotteveel GO: Marinda Verhoeven, Kiko Luijten, Matthias Noordzij
14.30 – 15.15 uur	Gesprek met werkveld en afgestudeerden: <i>max. drie per opleiding</i>	- Leden werkveldcie. - Stagebegeleiders - Werkgevers afgestudeerden - Recent afgestudeerden (max. 3 jaar)	ABK: Rob Scholte, Saskia Monshouwer, Lorelinde Verhees (alumnus) FOT: Femke Lutgering, Iris Sikking, Willem Populier (alumnus) GO: Luc Goderie, Roel Stavorinus, Jan Ciecierski (alumnus)
15.15 – 16.00 uur	Rondleiding		Allen
16.00 – 17.15 uur	Bezoek tentoonstelling Intern overleg auditteam	(Auditteam)	
17.15 – 17.45 uur	Tweede gesprek met opleidingsmanagement en afroning	Opleidingsmanagement	
17.45 – 18.15 uur	Afsluitend overleg auditteam	(Auditteam)	

Bijlage 4 Bijlagen zelfevaluatie en ter inzage gelegd materiaal

H1 Doelstellingen					
nr.	Document	AKV	ABK	FO	GO
1.1	Koepeltekst Masters AKV St.Joost (2011)	x			
1.2	AKV St.Joost Masters: Situatieschets (2009)	x			
5.3	Alumni-enquêtes/Panelgesprekken		H5	H5	H5
1.3	Besluit NVAO		x	x	X
4.2	Brochures AKV St.Joost (2010)	H4			
3.1	Curriculum vitae medewerkers		H3	H3	H3
1.4	Dublinescriptoren in: NAO (2003)	x			
1.5	ELIA: Interartes. Tapping into the potential of Higher Arts Education in Europe	x			
1.6	Expertmeetings/Verslagen		x	x	X
1.7	Factsheet – Nulmeeting (2010)	x			
1.8	Generieke kernkwalificaties in: CAHO (2001)	x			
1.9	Namenlijst WAR-leden/Notulen	x			
1.10	Ruimte voor verdieping (2008)	x			

H2 Programma					
nr.	Document	AKV	ABK	FO	GO
1.2	AKV St.Joost Masters: Situatieschets (2009)	H1			
1.1	Koepeltekst Masters AKV St.Joost (2011)	H1			
2.1	Onderwijs- en Examenregeling Masteropleidingen (OER) / Beoordelingsprotocol	x			
2.2	Programma Masters		x	x	x
2.3	Lesbrieven		x	x	x
2.4	Beoordelingsformulieren assessment		x	x	x
2.5	Bloemlezing aan readers van het Expertisecentrum Kunst en Vormgeving	x			
3.1	Curriculum vitae medewerkers		H3	H3	H3
2.6	De lectoren en onderzoek aan de masteropleidingen (2011) Onderzoeken is een kunst, onderzoek in de kunst Discussiestuk Grafisch Ontwerpen Reader: Grafisch Ontwerpen	x			
5.3	Evaluaties: Blokevaluaties Studenttevredenheidsonderzoeken Panelgesprekken studenten Panelgesprekken alumni	H5			
1.7	Factsheet – Nulmeeting (2010)	H1			
2.7	Jaarrooster	x			
2.8	Literatuurlijst		x	x	x
5.1	Nota Kwaliteitszorg (2011)	H5			
2.9	Procedure selectie-assessment masteropleidingen	x			
2.10	Programma en opdrachten training toetsing/assessment – Achtergrondmateriaal bij workshop toetsing	x			

H3 Personeel					
nr.	Document	AKV	ABK	FO	GO
3.1	Curriculum vitae medewerkers		x	x	x
3.2	Personeelsplan 2010-2011	x			
3.3	Profiel opleidingsteam		x	x	x
1.2	AKV St.Joost Masters: Situatieschets (2009)	H1			
2.6	De lectoren en onderzoek aan de masteropleidingen (2011) Onderzoeken is een kunst, onderzoek in de kunst Discussiestuk Grafisch Ontwerpen Reader: Grafisch Ontwerpen	x			
5.3	Evaluaties: Blokevaluaties Studenttevredenheidsonderzoeken Panelgesprekken studenten Panelgesprekken alumni	H5			
1.7	Factsheet – Nulmeeting (2010)	H1			
3.4	Format Beoordelings- Functionerings en POP-formulier	x			
3.5	Overzicht gastdocenten/workshops		x	x	x
2.10	Programma en opdrachten training toetsing/assessment – Achtergrondmateriaal bij workshop toetsing	H2			

H4 Voorzieningen					
nr.	Document	AKV	ABK	FO	GO
2.1	Onderwijs- en Examenregeling Masteropleidingen (OER) / Studentenstatuut	H2			
4.1	Studiegids (zie Blackboard)	x			
2.4	Beoordelingsformulieren assessment		H2	H2	H2
4.2	Brochures AKV St.Joost (2010)	x			
5.3	Evaluaties: Blokevaluaties Studenttevredenheidsonderzoeken Panelgesprekken studenten Panelgesprekken alumni	H5			

H5 Kwaliteitszorg					
nr.	Document	AKV	ABK	FO	GO
5.1	Nota Kwaliteitszorg (2011)	x			
1.2	AKV St.Joost-Masters: Situatieschets (2009)	H1			
5.2	Businessplannen + Managementrapportages	x			
5.3	Evaluaties: Blokevaluaties Studenttevredenheidsonderzoeken Panelgesprekken studenten Panelgesprekken alumni	x			
5.4	Jaarplannen		x	x	x
5.5	Jaarplanning Kwaliteitszorg 2010-2011	x			
1.1	Koepeltekst Masters AKV St.Joost (2011)	H1			
2.2	Programma Masters (m.n. hfst. 6)		H2	H2	H2

5.6	Verslagen:		x	x	x	x
		Agendacommissie Studieleidersoverleg Masters Docentenvergaderingen Opleidingscommissie Medezeggenschapsraad				

H6	Resultaten				
nr.	document	AKV	ABK	FO	GO

5.3	Evaluaties:	H5			
	(Panelgesprekken) alumni				
1.7	Factsheet – Nulmeeting (2010)	H1			
6.1	Weekoverzichten ABK	x			
6.2	Verslagen examencommissie	x			
6.3	Voorbeelden scripties		x	x	x
6.4	Voorbeelden werk (tentoonstelling)	x	x	x	x

Bijlage 5 Domeinspecifieke referentiekader en opleidingscompetenties

Competentieset van de hbo-masters:

Artistiek

C1. creërend vermogen

Beroepsgerelateerd

C2. vermogen tot kritische reflectie

C3. vermogen tot groei en vernieuwing

C4. omgevingsgerichtheid

Algemeen hbo-master

C5. organiserend vermogen

C6. communicatief vermogen

C7. vermogen tot samenwerken

Onderzoeksgelateerd

C8. onderzoekend vermogen

Bijlage 6 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Master Autonome Beeldende Kunst:

2035291
2034328
9930075
2024775
2024780
2022032
2023651
2024783

Master Fotografie:

2033916
1121366
2024822
2022778
2021690
2024778
2024818
1112900

Master Grafisch Ontwerpen:

2033483
2035305
2028517
2023647
2023926
2021380
2022809
2021897

